

รายงานผล

การดำเนินโครงการเสวนาวิชาการองค์ความรู้จากใบลาน

เรื่อง ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ใบลานและพื้นที่

สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ส่วนที่ ๑

โครงการ กำหนดการ (Plan)

๑.๑ โครงการ

หลักการและเหตุผล

คัมภีร์ใบลานและพับสาถือเป็นมรดกทางภูมิปัญญาอันล้ำค่า เพราะเป็นหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์ อักษรที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองทางอารยธรรมของกลุ่มนชนที่มีภาษาและอักษรเป็นของตนเอง ในเขตอาณาจักรล้านนา มีเอกสารที่เป็นคัมภีร์ใบลานและพับสาเป็นจำนวนมาก เก็บไว้ตามวัดและสถานที่ต่าง ๆ

คัมภีร์ใบลานที่มีทรงคุณค่าในด้านนือหา มีทั้งคัมภีร์พระไตรปิฎก อรหणา ภิกษา หรือปกรณ์วิเศษ ต่าง ๆ ที่มีการปริวรรตและจัดพิมพ์ด้วยอักษรไทยมีจำนวนมาก บางเรื่องเป็นคู่มือหรือแบบเรียนของพระภิกษุ สามเณร หรือได้รับการอ้างอิงทางวิชาการมากมาย นอกจากนี้ยังมีວัดลายอักษรหรือศิลปะต่าง ๆ ที่ปรากฏ ในคัมภีร์ใบลานหรือพับสาบางฉบับ มีความวิจิตรดงามแบบช่างศิลป์หรือแสดงอารมณ์ลวดลายแบบพื้นถิ่น ตลอดจนวัตถุสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับเอกสารโบราณ เช่น ผ้าห่อคัมภีร์ ไม้ประกับ ไม้บานยาซัก หรือภูมิปัญญาใน การจัดเก็บคัมภีร์ใบลานและพับสาที่ทรงคุณค่าและหาดูได้ยาก จึงเป็นศาสตร์และศิลป์ที่ผู้สนใจด้านล้านนาดี หรือชาวล้านนาเองควรสามารถศึกษาได้ในหลายแห่งมุน

การเสนาทางวิชาการและการจัดแสดงคัมภีร์ใบลานและพับสาที่มีทั้งศาสตร์และศิลป์ อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่นักวิชาการหรือชาวล้านนาควรศึกษาหรือได้สัมผัสผ่านภาพถ่ายและต้นฉบับจริง จะเป็นแนวทางหนึ่งให้ทุกคนได้ตระหนักรถึงคุณค่าและความสำคัญของการเก็บรักษา อนุรักษ์ และสืบทอดภูมิปัญญาเหล่านี้ให้คงอยู่ ตลอดจนเป็นความภาคภูมิใจในภูมิรัฐและฝีมือของบรรพบุรุษที่เป็นมรดกทางความถ่องปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อนำเสนอองค์ความรู้และศิลปะจากคัมภีร์ใบลานและพับสา
๒. เพื่อจัดแสดงคัมภีร์ใบลานและพับสาทายาจากแหล่งต่าง ๆ

เป้าหมาย

นักศึกษา นักวิชาการ พระภิกษุสามเณร และผู้สนใจทั่วไป

ผลการดำเนินงาน

ผลผลิต (Output)

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๕๐ คน

ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาและอนุรักษ์เอกสารโบราณ
๒. ผู้เข้าร่วมสามารถนิทรรศการตระหนักถึงคุณค่าและความงามของคัมภีร์ใบลานและพับสา
๓. ผู้เข้าร่วมสามารถนิทรรศการจะได้นำความรู้และแนวคิดเรื่องการอนุรักษ์เอกสารโบราณไปปฏิบัติจริงในท้องถิ่นของตน

ผลกระทบ (Impact)

ชุมชนรับรู้ถึงอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

วิธีการประเมินผล

ประเมินผลความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยแบบประเมิน

๑.๒ กำหนดการ

**กำหนดการโครงการเสวนาวิชาการองค์ความรู้จากในлан
เรื่อง ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ในlan และพับสา บรรกถ้าค่าที่ชาวล้านนาครเห็น
วันศุกร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗
ณ ห้องพุทธศาสน์ อาคารเทพรัตนราชสุดา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่**

เวลา ๑๗.๓๐ น.	ลงทะเบียน
เวลา ๑๙.๐๐ น.	รศ.ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ กล่าวเปิดงาน
เวลา ๑๙.๔๕ น.	ผศ.สุชานาฎ สิตานุรักษ์ ผู้อำนวยการสถาบันภาษาฯ กล่าวรายงาน การเสวนาวิชาการเรื่อง ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ในlan และพับสา โดย พระครูวิบูลสรกัญ
	วัดสูงเม่น อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ นายเจริญ มาลาโรจน์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๖ ผศ.ลีปิกร มาแก้ว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตล้านนา
	ดำเนินการเสวนา โดย นายดิเรก อินจันทร์
เวลา ๑๙.๔๕ น.	รับประทานอาหารว่าง
เวลา ๑๙.๐๐ น.	เยี่ยมชมนิทรรศการ
เวลา ๑๙.๓๐ น.	เสร็จสิ้นการเสวนา

ส่วนที่ ๒ รายงานผลการดำเนินโครงการ (Do Check Act)

๒.๑ การดำเนินโครงการ (Do)

๒.๑.๑ ชื่อโครงการ

การสำรวจทางวิชาการองค์ความรู้จากใบланเรื่อง ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีรใบланและพับสา
มรดกล้ำค่าที่ชาวล้านนาควรเห็น

๒.๑.๒ ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์ใบланศึกษา และศูนย์ศิลป์วัฒนธรรม

๒.๑.๓ ระยะเวลาดำเนินโครงการ

แผน	ผล
เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๗	วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗

๒.๑.๔ สถานที่ดำเนินโครงการ

ห้องพุทธศาสนา อาคารเทพรัตนราชสุดา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

๒.๑.๕ การประชุมจัดเตรียมโครงการ

วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ห้องประชุมอ้องสายม่านพระอินทร์

สรุปจากการประชุม

- แนวทางการสำรวจ
- กำหนดกลุ่มเป้าหมาย
- วิทยากรในการสำรวจ
- ผู้ดำเนินรายการการสำรวจ

รายงานผลโครงการสำรวจวิชาการองค์ความรู้จากใบланเรื่อง ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีรใบланและพับสา มรดกล้ำค่าที่ชาวล้านนาควรเห็น
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗ สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม

วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ เวลา ๐๙.๔๕ น. ณ ห้องประชุมอีสต์ไซด์ม่า�ะรัตน์

สรุปจากการประชุม

ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายของแต่ละฝ่าย ตลอดจน กำหนดวัน เวลา และสถานที่การรายงาน ตลอดจนมอบหมายให้คุณจักรภานุ ไตรยสุทธิ์ ดำเนินการ ในส่วนของประชาสัมพันธ์เชิญชวนร่วมการเสวนा และวิทยากรในการเสวนा โดยให้ประสานกับคุณดิเรก อินจันทร์

ห้องประชุม ๓๐๓ ๓๐๓ ๓๐๓ ๓๐๓

๒.๑.๖ การมอบหมายงาน

นอกจากนี้มีการแบ่งภาระหน้าที่ในการดำเนินงานในโครงการ ดังนี้

ใบมอบหมายภาระงาน

การรายงานวิชาการองค์ความรู้จากในлан

เรื่องศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ในlan และพับสา บรรณาธิการที่ขาด้านนากวารเท็น

ลักษณะงาน	ผู้รับผิดชอบ
ให้คำปรึกษา แนะนำ และอำนวยการ	ผู้อำนวยการสถาบันภาษาฯ รองผู้อำนวยการสถาบันภาษาฯ ทุกท่าน [*] หัวหน้าสำนักงานสถาบันภาษาฯ
จัดทำกำหนดการ คำกล่าวรายงาน กล่าวเปิด ติดต่อประสานงานวิทยากร	นายดิเรก อินจันทร์ นายอภิรักษ์ ตาเสน
จัดเตรียมหนังสือเชิญวิทยากร และผู้ร่วมรับฟังเสวนা	นายจักรภานุ ไตรยสุทธิ์
จัดเตรียมสถานที่	นายดิเรก อินจันทร์ นายอภิรักษ์ ตาเสน นายโสภณ พรมจิตต์ นายวีรพิชญ์ หิมารัตน์ นายสุวัฒน์ ดวงทอง
ต้อนรับคณะผู้บริหารและแขก บริการน้ำดื่ม (ผู้บริหาร คณาจารย์) เชิญคำกล่าวรายงาน	นางสาวลักษิกา อาจวิจิตร นางสาวนิตา พринทรากุล นางสาวสิริภากรณ์ คำปิงบุตร

รายงานผลโครงการเสวนาวิชาการองค์ความรู้จากในlanเรื่อง ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ในlan และพับสา บรรณาธิการที่ขาด้านนากวารเท็น
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗ สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม

ลักษณะงาน	ผู้รับผิดชอบ
ลงทะเบียน	นางสาวชิสา บุญเจริญ นางสาวราภรณ์ โยราษฎร์
จัดเตรียมเครื่องดื่มและอาหารว่าง	นางสาวศุภรักษ์ ฉัตรแก้ว นางสาวนันญา วงศ์อ้าย นางกัลยาณี อินตีราชาก
ออกแบบป้ายประชาสัมพันธ์ จากหลัง และติดตั้งเครื่องเสียง	นายวีรพิชญ์ ทิมารัตน์
พิธีกร	นายโสภณ พรเมจิตต์
ถ่ายภาพนิ่งและวีดีทัศน์	นายสุวัฒน์ ดวงทอง
จัดทำแบบประเมิน แจกและเก็บใบประเมิน ประเมินผล รายงานผลการประเมิน และรายงาน ผลการดำเนินงาน	นางสาวปนัดดา โตกำนุช นายจักรภานุ "ไตรยสุทธิ"
จัดทำเอกสารเบิกจ่ายงบประมาณในโครงการ	นางกัลยาณี อินตีราชาก นางสาวดารารัตน์ ศิริลาภา

๒.๒ ผลการดำเนินโครงการ (Check)

จากการดำเนินโครงการสำรวจความรู้จากใบланเรื่อง ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ใบлан และพับสา มรดกล้ำค่าที่ชาวล้านนาควรเห็น มีผลการดำเนินงานดังต่อไปนี้

๒.๒.๑ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของโครงการ

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน ตามตัวชี้วัด	การบรรลุ เป้าหมาย
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม	๕๐ คน	๑๐๖ คน	✓
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม	๔.๐๐	๔.๘๐	✓

๒.๒.๒ ผลการใช้งบประมาณ

งบประมาณที่ได้รับอนุมัติ รหัสเบิกจ่าย ๐๓-๐๑-๐๒-๐๐๑ จำนวน ๒๕,๓๐๐ บาท (สองหมื่นเก้าพันสามร้อยบาทถ้วน) งบประมาณที่เบิกจ่ายทั้งหมด จำนวน ๒๕,๘๐๕ บาท (สองหมื่นห้าพันแปดร้อยห้าบาทถ้วน) คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๐๗

๒.๒.๔ รายละเอียดการเบิกจ่าย

ที่	รายการ	แผน	ผล
๑	ค่าถ่ายเอกสารประกอบการเสวนা	๕,๕๐๐	๑,๔๘๔
๒	ค่าตกแต่งสถานที่	๓,๐๐๐	๗,๖๑๙
๓	ค่าตอบแทนวิทยากร	๑๐,๘๐๐	๘,๐๐๐
๔	ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๑,๕๐๐	๘๖๒
๕	ค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์	๒,๐๐๐	๑,๕๐๐
๖	ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของวิทยากร	๖,๕๐๐	๖,๑๐๐
๗	วัสดุและอุปกรณ์		๔,๒๔๐
	รวมทั้งสิ้น (ถ้าเฉลี่ยจ่ายทุกรายการ)	๒๕,๓๐๐	๒๕,๘๐๕

๒.๒.๕ ผลสรุปจากแบบประเมินโครงการ

จากผู้ตอบแบบประเมิน จำนวนทั้งสิ้น ๙๔ คน โดยสรุปผลความคิดเห็นได้ดังต่อไปนี้

- การเสวนainครั้งนี้ เป็นการนำเสนอและเผยแพร่องค์ความรู้ ตลอดจนศึกษาจากคัมภีร์ใบลานและพับสา คิดเป็นร้อยละ ๕.๐
- นิทรรศการคัมภีร์ใบลานและพับสาหาจากแหล่งต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๓
- การเสวนainครั้งนี้ ก่อให้เกิดการตระหนักถึงความสำคัญของคัมภีร์ใบลานและพับสา อันนำไปสู่การเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์และสืบสานต่อไป คิดเป็นร้อยละ ๕.๐
- กิจกรรมในครั้งนี้ สร้างคุณค่าต่อบุญชনและสังคม คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๔

๒.๒.๖ ปัญหาและอุปสรรค

- สถานที่ในการจัดเสวนาก่อ起ข้างนอก
- จากภาพเล็ก ทำให้เห็นภาพประกอบการเสวนามิ่งชัด

๒.๒.๗ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานครั้งต่อไป

เปลี่ยนสถานที่จัดการเสวนายังสถานที่ที่มีห้องประชุมที่สามารถรองรับจำนวนผู้สนใจได้อย่างไม่จำกัดจำนวน อาทิ ห้องประชุมอึ่องคำ ซึ่งเหมาะสมสำหรับการจัดการสัมมนา และเสวนานี้ได้เป็นอย่างดี

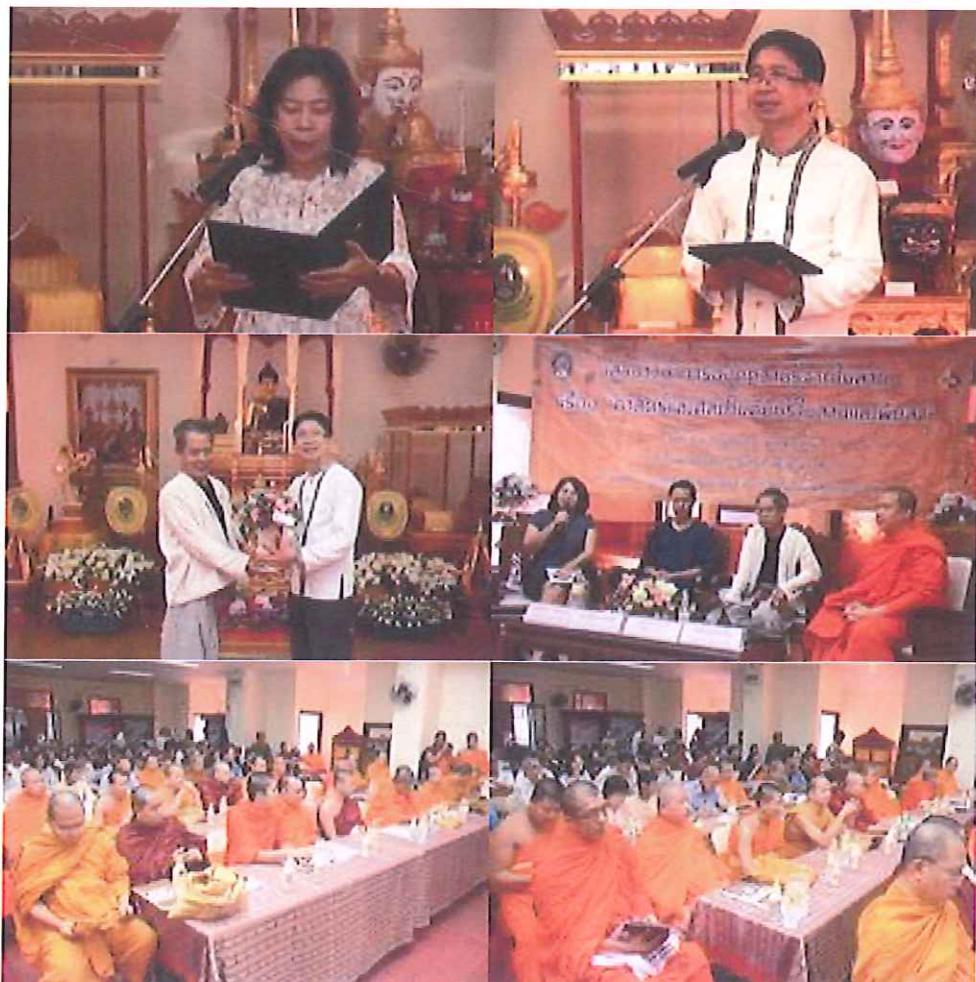
๒.๓ การปรับปรุงและพัฒนาจากโครงการในปีที่ผ่านมา (Act)

ข้อเสนอแนะจากปีงบประมาณ ๒๕๕๖	การปรับปรุงและพัฒนาในปีงบประมาณ ๒๕๕๗
ความมีเอกสารประกอบการเสวนา	จัดทำเอกสารประกอบการเสวนา

ส่วนที่ ๓ ภาคผนวก

๓.๑ ภาคกิจกรรม

**การเสวนาวิชาการองค์ความรู้จากในлан
เรื่อง ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ในлан มรดกล้ำค่าที่ชาวล้านนาควรเห็น
วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗**
ณ ห้องพุทธศาสน์ สถาบันล้านนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

รายงานผลโครงการเสวนาวิชาการองค์ความรู้จากในланเรื่อง ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ในланและพับสา มรดกล้ำค่าที่ชาวล้านนาควรเห็นประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗ สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม

รายงานผลโครงการสำรวจความรู้จากใบланเรื่อง ศาสตร์และศิลป์ในกัมกีรใบланและพับสา นรดกล้าค่าที่ชาวล้านนาควรเห็น
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗ สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม

รายงานผลโครงการเสวนาวิชาการองค์ความรู้จากในงานเรื่อง ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ในงานและพับสา มรดกล้ำค่าที่ชาวล้านนาการเห็น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม

โครงการส่วนวิชาการองค์ความรู้จากใบлан เรื่อง “ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ใบланและพับสา”

๑. หลักการและเหตุผล

คัมภีร์ใบลานและพับสา เป็นเอกสารที่มีคุณค่า เพราะเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เนื้อหาที่บันทึกนั้น มีทั้งหลักธรรมคำสอนทางศาสนา คือพระไตรปิฎก อรหणกถา ภูกิ ปกรณ์วิเศษต่างๆ ชาดก บทสวดมนต์ และพิธีกรรมท้องถิ่น ตลอดจนถึงองค์ความรู้ด้านต่างๆ เช่น โลราชาศาสตร์ ดาราศาสตร์ ไสยาศาสตร์ กษาพาย ตำราฯ และบทกวีนิพนธ์ บางเรื่องได้มีการการปริวรรตและจัดพิมพ์เผยแพร่ นอกจากนั้นยังมี ความงามทางด้านศิลปะ ทั้งที่เป็นความงามของลวดลายอักษร ลายเส้น หรือรูปวาดต่างๆ มีความวิจิตร งดงามแบบช่างศิลป์ขั้นสูง หรือแสดงอารมณ์ลวดลายแบบพื้นถิ่น

นอกเหนือไปจากศาสตร์และศิลป์ที่น่าสนใจในคัมภีร์ใบลานและพับสาแล้ว ผ้าห่อคัมภีร์ สายสยอง ไม้บัญชัก ไม้ประกับ เหล็ก Jarvis ค้างธรรม ทึบธรรม และหอธรรม ที่เป็นสิ่งเกี่ยวเนื่องกับการสร้างประดับตกแต่ง และจัดเก็บคัมภีร์ใบลานและพับสา ยังมีการประดับตกแต่ง หรือบันทึกข้อความที่น่าสนใจศึกษาอีกด้วย

การส่วนทางวิชาการ และการจัดแสดงคัมภีร์ใบลานและพับสาที่มีทั้งศาสตร์และศิลป์ อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่นักวิชาการหรือชาวล้านนาครศึกษาหรือได้สัมผัสผ่านภาพถ่ายและต้นฉบับจริง จะเป็นแนวทางหนึ่งให้ทุกคนได้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของการเก็บรักษา อนุรักษ์ และสืบ传ทอดภูมิปัญญาเหล่านี้ให้คงอยู่ ตลอดจนเป็นความภาคภูมิใจในภูมิรุ่งและฝีมือของบรรพบุรุษที่เป็นตกทอดมาถึงคนในปัจจุบัน

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อนำเสนอองค์ความรู้และศิลปะจากคัมภีร์ใบลานและพับสา
๒.๒ เพื่อจัดแสดงคัมภีร์ใบลานและพับสาทัยจากแหล่งต่างๆ

๓. กลุ่มเป้าหมาย

- ๓.๑ คณาจารย์ บุคลากร นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๓.๒ นักวิชาการในระดับชาติและระดับนานาชาติ
๓.๓ พระภิกขุ สามเณร และประชาชนทั่วไป

รวมจำนวนทั้งสิ้น ประมาณ ๕๐ คน

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๑ เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาและอนุรักษ์เอกสารโบราณ

๔.๒ ผู้เข้าร่วมเสวนาระและมนิทรศการตระหนักรถึงคุณค่าและความงามของคัมภีร์ใบลานและพับสา

๔.๓ ผู้เข้าร่วมเสวนาระและมนิทรศการจะได้นำความรู้และแนวคิดเรื่องการอนุรักษ์เอกสารโบราณไปปฏิบัติจริงในท้องถิ่นของตน

๕. วันเวลาและสถานที่

วันศุกร์ ที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๗ เวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๓๐ น.

ณ ห้องพุทธศาสนา (ชั้น ๔) อาคารเทพรัตนราชสุดา สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

๖. งบประมาณ

๖.๑ หนังสือประกอบการเสวนานحو 50 เล่มฯ ละ 110 บาท เป็นเงิน ๕,๕๐๐ บาท

๖.๒ ค่าตอบแทนวิทยากร เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท

๖.๓ ค่าตอบแทนวิทยากร เป็นเงิน ๑๐,๘๐๐ บาท

๖.๔ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท

๖.๕ ค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์ เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท

๖.๖ ค่าใช้จ่ายในการดินทางราชการของวิทยากร เป็นเงิน ๖,๕๐๐ บาท

รวมทั้งสิ้น ๒๙,๓๐๐ บาท (สองหมื่นเก้าพันสามร้อยบาทถ้วน)

(เบิกจ่ายตามจริงและถัวเฉลี่ยทุกรายการ)

๗. ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์ใบลานศึกษา สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

กำหนดการ

โครงการสewanาวิชาการองค์ความรู้จากใบลาน เรื่อง “ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ใบลานและพับสา”

วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๗ ณ ห้องพุทธศาสนา อาคารเหพรัตนราชสุดา

สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

๑๒.๓๐ น. ลงทะเบียน

๑๓.๐๐ น. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุขานาภี สิตานุรักษ์
ผู้อำนวยการสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรมฯ กล่าวก่าวาระงาน

รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ กล่าวเปิดการสewanาก

๑๓.๑๕ น. การสewanาวิชาการ เรื่อง “ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ใบลานและพับสา”
วิทยากร

- ๑) พระครูวินูลสรภัญ วัดสูงเม่น ต.สูงเม่น อ.สูงเม่น จ.แพร่
- ๒) นายเจริญ มาลาโรจน์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ พ.ศ.๒๕๕๖
- ๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลิปิกา มาแก้ว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (วิทยาเขตล้านนา)
- ๔) คุณธิตินัดดา จินาจันทร์

๑๖.๐๐ น. รับประทานอาหารว่าง
เดินชมนิทรรศการ

๑๖.๓๐ น. ปิดการสewanาก

คำกล่าวรายงาน

โครงการเสวนาวิชาการองค์ความรู้จากใบлан เรื่อง “ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ใบланและพับสา”
วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ณ ห้องพุทธศาสตร์ ชั้น ๔ อาคารเทพรัตนราชสุด
สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

กราบນมัสการพระคุณเจ้าที่เคารพทุกรูป

เรียน ท่านอธิบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ดิฉันในนามของผู้อำนวยการสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงใหม่ และผู้เข้าร่วมเสวนา รู้สึกเป็นเกียรติและยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ รศ.ดร.ประพันธ์
ธรรมไชย อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้กรุณาให้เกียรติมาเป็นประธานพิธีเปิด
โครงการเสวนาวิชาการองค์ความรู้จากใบлан เรื่อง “ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ใบланและ
พับสา” ในวันนี้ และขอขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ด้วยศูนย์ใบланศึกษา สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏ-
เชียงใหม่ ได้เล็งเห็นความสำคัญของคัมภีร์ใบланและพับสาถือเป็นมรดกภูมิปัญญาอันล้ำค่า
มีทั้งคัมภีร์พระไตรปิฎก อรหणกถา ภูก หรือปรัณวิเศษต่างๆ บางคัมภีร์ใช้เป็นคู่มือและ
แบบเรียนของพระภิกษุสามเณรในปัจจุบัน และได้รับการอ้างอิงทางวิชาการมากมาย
นอกจากนั้นยังปรากฏลดลายหรือศิลปะต่างๆ ในคัมภีร์ใบлан ผ้าห่อคัมภีร์ ไม้баળซัก
ที่มีความงดงามแบบข้างศิลป์หรือแสดงอารมณ์ลดลายแบบพื้นถิ่น สะท้อนถึงความศรัทธา
ของผู้ถวายทานเอง ซึ่งถือได้ว่าเป็นศาสตร์และศิลป์ที่ผู้สนใจด้านล้านนาดีของควรจะได้ศึกษา
จึงได้จัดโครงการขึ้นมาในครั้งนี้

โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการ คือ เพื่อนำเสนอองค์ความรู้และศิลปะจากคัมภีร์
ใบланและพับสา และจัดแสดงคัมภีร์ใบланและพับสาหายากจากแหล่งต่างๆ ตลอดจนถึง
เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ผู้เข้าร่วมเสวนาได้ตระหนักรถึงคุณค่า และนำความรู้
เรื่องการอนุรักษ์เอกสารโบราณไปปฏิบัติจริงในท้องถิ่นของตน

ผู้เข้าร่วมเสวนาประกอบด้วยพระภิกษุสามเณร นักวิชาการ นักศึกษา และ
ผู้สนใจทั่วไป

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว จึงขอเชิญประธานได้กรุณากล่าวเปิดการเสวนา
“ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ใบlanและพับสา” ในลำดับต่อไป

คำกล่าวเปิดงาน

การส่วนวิชาการองค์ความรู้จากใบлан เรื่อง “ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ใบланและพับสา”

วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๓๐ น.

ณ ห้องพุทธศาสน์ อาคารเทพรัตนราชสูดฯ สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

กราบນมัสการพระคุณเจ้า (ที่เคารพอย่างสูง)

ท่านผู้บริหาร ผู้อำนวยการสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม ท่านวิทยากร ท่านผู้มี
เกียรติและผู้เข้าร่วมเสวนานุกท่าน

ในนามของอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ กระผมรู้สึกยินดีที่ โครงการ-
ศูนย์ใบланศึกษา สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ได้จัดโครงการส่วนวิชาการ เรื่อง “ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ใบланและพับสา” พร้อมทั้ง
นิทรรศการแสดงคัมภีร์ใบлан พับสา เหล็กสาร ไม้ประกับธรรม ผ้าห่อคัมภีร์ ซึ่งมีคุณค่า
เก่าแก่ และมีความงดงามทางศิลปะ ถือเป็นมรดกภูมิปัญญาอันล้ำค่าของบรรพชน เพราะเป็น
หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงความรุ่งเรืองทางอารยธรรมของกลุ่มนคนที่มีภาษาและอักษรเป็นของ
ตนเอง นอกจากนี้จะเป็นแนวทางหนึ่งให้ทุกคนได้ทราบถึงคุณค่าและความสำคัญของการ
เก็บรักษา อนุรักษ์ และสืบทอดภูมิปัญญาเหล่านี้ให้คงอยู่ ด้วยความภาคภูมิใจในภูมิรุ้ง และ
ศรัทธาของบรรพบุรุษที่ตกทอดมาถึงคนปัจจุบัน

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่ได้ดำเนินการให้มีการจัดโครงการในครั้งนี้ และ
ขอขอบคุณผู้เข้าร่วมเสวนานุกท่าน ที่มีความตั้งใจและเสียสละที่จะรักษาภูมิปัญญานี้ไว้ร่วมกัน
และหวังว่าการเสวนาในครั้งนี้จะบรรลุวัตถุประสงค์ทุกประการ

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการส่วนวิชาการ เรื่อง “ศาสตร์และศิลป์
ในคัมภีร์ใบланและพับสา” ขอให้การจัดเสวนาในครั้งนี้ ประสบความสำเร็จและบรรลุ
วัตถุประสงค์ดังที่คาดหวังทุกประการ

ใบมอบหมายภาระงาน

โครงการเสวนาวิชาการองค์ความรู้จากในлан เรื่อง “ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ในланและพับสา”

วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๗ ณ ห้องพุทธศาสน์ อาคารเพรัตนราชสูด

สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ด้วยโครงการศูนย์ในланศึกษา สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้จัดโครงการเสวนาวิชาการองค์ความรู้จากในлан เรื่อง “ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ในlanและพับสา” เพื่อให้เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ และเผยแพร่ข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ในlanและพับสา เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอแต่งตั้งผู้มีรายงานดังต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการ

ตัวชี้量งาน	ผู้รับผิดชอบ
ให้คำปรึกษา แนะนำและอำนวยการ	- ผู้อำนวยการสถาบันภาษาฯ - รองผู้อำนวยการสถาบันฯ ทุกท่าน - หัวหน้าสำนักงานสถาบันภาษาฯ
- จัดทำกำหนดการ คำกล่าวรายงาน กล่าวเปิด	- นายดิเรก อินจันทร์
- ติดต่อประสานงานวิทยากร	- นายอภิรักษ์ ตาเสน
- จัดเตรียมหนังสือเชิญวิทยากร และผู้ร่วมรับฟังเสวนาฯ	- นายจักรภานุ ไตรยสุทธิ์
- จัดเตรียมสถานที่	- นายดิเรก อินจันทร์ - นายอภิรักษ์ ตาเสน - นายโสภณ พรหมจิต - นายวีรพิชญ์ ทิมารัตน์ - นายสุวัฒน์ ดวงทอง
- ออกแบบป้ายประชาสัมพันธ์ ฉากหลัง และติดตั้งเครื่องเสียง	- นายวีรพิชญ์ ทิมารัตน์
- ต้อนรับแขก	- นางสาวลักษิกา อาจวิจิตร
- บริการน้ำดื่ม (ผู้บริหาร คณาจารย์)	- นางสาวนิตา พรินทรากุล
- เชิญคำกล่าวรายงาน	- นางสาวสิริภากรณ์ คำปิงบุตร
- ลงทะเบียน	- นางสาวชิสา บุญเจริญ - นางสาวราภรณ์ โยราภรณ์
- จัดเตรียมเครื่องดื่มและอาหารว่าง	- นางสาวศุภรักษ์ พัตรแก้ว - นางสาวนันuya วงศ์อ้าย - นางกัญญาณี อินตัชราชา

ลักษณะงาน	ผู้รับผิดชอบ
- พิธีกร	- นายสิงหนาท พรมจิต
- ถ่ายภาพนิ่งและวีดีโอทัศน์	- นายสุวัฒน์ ดวงทอง
- จัดทำแบบประเมิน แจกและเก็บใบประเมิน ประเมินผล รายงานผลการประเมิน และจัดทำสรุปผลการดำเนินงาน	- นางสาวปันดดา โตคำนุช - นายจักรภานุ ไตรยสุกธ์
- จัดทำเอกสารเบิกจ่ายงบประมาณในโครงการ	- นางกัลยาณี อินตีราชา - นางสาวดารารัตน์ ศิริลากา

มอบหมาย ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๗

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวนานุสิตานุรักษา)

ผู้อำนวยการสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

การส่วนวิชาการ เรื่อง “ศาสตร์และศิลป์ในศิลปะโบราณและพืช”
น ห้องพัฒนาฯ อาคารเพรทนาธสุชาติ สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

จัดโดย โครงการศูนย์ป้องกันศิริษา สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วันศุกร์ที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๓ เวลา ๑๙.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.

“ผู้บริหาร”

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/ หน่วยงาน	อีเมล /โทรศัพท์	ลายมือชื่อ
1	รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ บรรณไชย	บริการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่		
2	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรจมกิตติ์ บรรณไวน์	รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่		
3	รองศาสตราจารย์ ดร.ธนากร เป็ญติยะร์	ที่ปรึกษา สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม	๐๘๑-๘๕๑๖๐๘๒	ฯ - ๗๔
4	อาจารย์พันช์ ชัยมูลกุล	ที่ปรึกษา สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม		
5	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุจานันท์ สิงขันธ์	ผู้อำนวยการสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม		
6	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสริมภรณ์ ศักดิพันธ์	รองผู้อำนวยการสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม		
7	อาจารย์ไกศิริ ศรีรัตน์	รองผู้อำนวยการสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม		
8	อาจารย์รักชิษณา พวงคำ	รองผู้อำนวยการสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม	๐๘๙-๕๖๐๘๐๖๔	๗๘๙
9	นาย นารี คงเป็ญ	ผู้จัดอบรม สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม	๐๘๑-๕๕๔๐๗๖๐	๘๗๐
10				
11				
12				

ห้องพูดศาสสน์ อาคารเพพารัตนราชนัดดา สถาบันภาษา ศิลปาภัณฑ์นนทบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
จัดโดย โครงการศูนย์ใบปลานศึกษา สถาบันภาษา ศิลปาภัณฑ์นนทบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วันศุกร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๗ เวลา ๑๙.๐๐ – ๒๑.๓๐ น.

“ՏԱՐԱԾՈՒՅՆ”

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/ หน่วยงาน	อีเมล์/ โทรศัพท์	ลายมือชื่อ
1	พระคริสตวิบูลย์สังข์	วัดสูงเนิน ต.สูงเนิน อ.สูงเนิน จ.แม่ฮ่องสอน	kosa@school@yahoo.co.th	(ดู)
2	นายเจริญ มาตรารจน์	๕๖ หมู่ ๑. บ้าน ๐. หมู่ ๗.	081 473 0302.	(ดู)
3	ผู้อำนวยการสถานศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	053-99244137	(ดู)
4	คุณบริตี้เดชา จินจันทร์	นางสาวบริเกตตี้ จินจันทร์	088-8515948	บริเกตตี้
5				

ครุยชูผู้เข้าร่วมพิธีส่วนวิชาการ เรื่อง “ชาติธรรมและศิลป์ในศตวรรษใหม่” ของ “สถาบันภาษาและศิลป์”

จัดโดย โครงการศูนย์ใบisanศึกษา สถาบันภาษา ศิลปาภัณฑ์ชั้นบรรณ มหा�วิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ห้องพุทธศาสน์ อาคารเหพรัตนราชสุดา มหा�วิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วันศุกร์ที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๗ เวลา ๑๗.๐๐-๑๙.๐๐ น.

รายชื่อผู้เข้าร่วมพัฒนาวิชาการ เรื่อง “ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์โบราณและพืชยา”

ณ ห้องพูดคุยฯ อาคารมหาพัฒนราชสุดา สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
จัดโดย โครงการศูนย์ใบลานศึกษา สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วันศุกร์ที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/ หน่วยงาน	อีเมล์ /โทรศัพท์	นามสกุล
๑	คุณกานต์ธิดา บุญพิม	โรงเรียนพัฒนาปัญญาไทย สมพันเบทย์แหนที้ถ้านนา บ้านหนองคลาน อ.หนองค้าง จ.เชียงใหม่	๐๘๖ - ๑๘๔๘๑๔	๑๗๕๖๗๔๕
๒	นายเกรียงไกร บุญพะนา	ซึ่มร่มปักหมุดเจ็บหัวเดียวในหมู่		
๓	นายเกริก อุครชัยรงค์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	๐๘๖ - ๙๑๙๔๓๐๕	๙๙๗๗๐๐
๔	นายไกรรุติ ชัยมงคลกุต	กลุ่มใบลาน วัดอุโมงค์ สวนพุทธธรรม จ.เชียงใหม่		
๕	นายจิรา�ุ รักษ์สังฆ์	สำนักศิลปะและวัฒนธรรม ม.ราชภัฏเชียงราย	๐๘๖ - ๐๙๒๖๕๔๕๐	
๖	นายเจษฎา สอนบาลี	โภชเนยันต์สถาบันภูมิปัญญาถ้านนา จังหวัดเชียงใหม่	๐๘๙ ๖๓๓๐๕๕	๙๙๗๗๐๐
๗	นายฉัตรมงคล รัตนวงศ์	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่		
๘	นางชุวนพิศา นฤตาศัย			
๙	อ.ชุดพร คำนุต	คณะศิลปาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจว	๐๘๓ - ๕๗๖๗๕๐๖	๙๙
๑๐	นายชัยชนะ ตاتดุมป่า	สมาคมศิลปะและวัฒนธรรมเชียงใหม่	๐๘๔ - ๒๒๔๓๒๗๔	๙๙
๑๑	นางสาวอรุณรัตน์ ยะแสงน	กรรมการวัดสิทธิธรรม ๑ แยกริม จ.เชียงใหม่	๐๘๑ - ๙๑๖๑๑๖๕	๙๙
๑๒	อ.มติยา แก้วงามสน	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ม.ราชภัฏเชียงใหม่	๐๘๘ - ๒๕๓๓๒๒๙	๙๙
๑๓	อ.ดร.สิต ชราษฎร์	คณะศิลปาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจว	๐๘๙ - ๒๖๒๒๓๐๒	๙๙
๑๔	นายคำร朗 หอจะตุ	กรรมการวัดสิทธิธรรม ๑ แยกริม จ.เชียงใหม่	๐๘๗ ๑๘๗๙๗๙๐	๙๙
๑๕	อ.ชุติกรรณ์ แสงปราน	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ม.ราชภัฏเชียงใหม่	๐๙๓ - ๑๓๒๖๔๘๑	๙๙
๑๖	นางสาวพิพัฒนา จิตดาปลื้	สาขาวิชาประวัตศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ ม.เชียงใหม่	๐๘๑ - ๖๗๔๒๓๔	๙๙
๑๗	พ.ต.ธาราพงษ์ ปัญจบุรี	กลุ่มใบลาน โภชเนยันต์สถาบันภูมิปัญญาถ้านนา		

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/ หน่วยงาน	วีเมล์ /โทรศัพท์	ลายมือชื่อ
๑๙๖	นางสาวธารารัตน์ นุ่มนวล	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่		
๑๙๗	นายนพรัตน์ กะรุต	นักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่		
๑๙๘	นายนราภัณฑ์ พิพัฒน์รัตน์บุญญา	โรงเรียนพัฒนาปัจจุบันไทย สมมาท์เนอร์สหกรณ์จำกัดเชียงใหม่	๐๘๖-๖๒๗๒ ๗๖๕ นราภัณฑ์	นราภัณฑ์
๑๙๙	นายนรินทร์ พรีสวงศ์	รักษาการหัวหน้า ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมล้านนาฯ (ได) ม.พะเยา		
๒๐๐	นายชัชกร อนุศาดา	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	๐๘๑-๖๐๕๓๒ ๖๖๖๖	ชัชกร
๒๐๑	นายปรร冏 นุ่มนวล	กรรมการพัฒนาฯไทยอง เป้าหนองอ่องออก อ.ป่าชาด จ.ลำพูน		
๒๐๒	นายนรนพ์ส์ แสงนยา	ประชานสภารัฐพัฒนาบ้านน้ำชา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่	๐๘๙-๖๕๕๑ ๑๔๔๖ ๖๖๖๖	นรนพ์ส์
๒๐๓	อ.นฤทธิ์ อินอ่องงาม	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาล้านนา เขต ๑ อ.เมือง จ.ลำพูน		
๒๐๔	นรภัสสรณา เดชะ	โรงพยาบาลป่าญี่ปุ่นไทย สมพาร์คแพรหมายและนาทีนานา	๐๘๙๑๑๙ ๔๘๖๗	นรภัสสรณา
๒๐๕	นายประศิริ เก่งกาจ	พิพิธภัณฑ์ในสถานป่าสัก อ.สันทราย จ.เชียงใหม่		
๒๐๖	นายประชุม ใจวงศ์	กองการศึกษา เทศบาลตำบลสันป่าตอง อ.เมือง จ.เชียงใหม่		
๒๐๗	นายประชุม ใจวงศ์	เทศบาลตำบลสันป่าตอง อ.เมือง จ.เชียงใหม่	๐๘๖-๖๔๓๔๘๘	ประชุม
๒๐๘	นายประชุม ใจวงศ์	เทศบาลตำบลสันป่าต้อง อ.เมือง จ.เชียงใหม่		
๒๐๙	นายพรมพนหา พุกน้อย	กรรมการรัฐสิทธิธรรม จ.เชียงใหม่		
๒๑๐	นายพรมพนหา พุกน้อย	นายนรภรณ์ เพชรบุรี		
๒๑๑	อ.ปีรัตน์ วงศ์พัฒน์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	๐๘๖-๖๙๖๒๙๕๗	ปีรัตน์
๒๑๒	นายพรชัย ถ่ายดัง	ชมรมคนรักดاب จ.เชียงใหม่	๐๘๖-๑๑๕๕ ๙๙๓	พรชัย
๒๑๓	นายพิชัย แสงบุญ	สำนักส่งเสริมศิลปะอันดับรวมมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	พิชัย	พิชัย
๒๑๔	นางสาวพัชรกร น้ำเงิน	นักศึกษาอุตสาหกรรม คณบดีมนต์เสน่ห์เดชาฯ ม.ราชภัฏเชียงใหม่	๐๙๒-๓๙๒๔ ๑๘๑	พัชรกร
๒๑๕	นายพุริศัย ก่อทอง	นักศึกษา คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่		
๒๑๖	อ.ภูเดช แสงสอาด	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	๐๘๑-๓๓๐๗๘๖๑	ภูเดช
๒๑๗	นางสาวมาพร บุญโถ	นิตยสาร	๐๘๕-๘๔๘-๘๘๕๓ ๑	มาพร

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/ หน่วยงาน	อีเมล์ /โทรศัพท์	ลายมือชื่อ
๑๙๘	นางลักษณ์ บุญเรือง	หัวหน้าพัฒนาและบริหารภารกิจ บ.เนื้อง จ.ลำพูน	084-600 8173	
๑๙๙	อ.วิรัชติน กองคำ	โรงเรียนแม่ทะวิทยา ต.แม่ทะ อ.แม่ทะ จ.ลำปาง 52150	084-600 8173	
๒๐๐	นายพิชญ์ญา นางเก้า	สาขาวิชาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	089-869-9216	
๒๐๑	นายศรีราชา กิจชัย	โภชneiyสีสันสถาปัตยกรรมไทย บ้านหนองเงือก อ.ป่าಚ้าง จ.ลำพูน	086-1292509	
๒๐๒	อ.สิงหนาท ซุขุมพันทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่		
๒๐๓	นายสมบูรณ์ วรรณรัตน์	นักศึกษาอักษะธรรมล้านนา วิชาพัฒนาชีวภาพในนา	081 706 3857	
๒๐๔	นายสมพร คำมั่งฟูรุ	โรงเรียนพื้นฐานปัญญาไทย สมพันธ์มูลพัฒนาชีวภาพล้านนา	080 1244223	
๒๐๕	อ.สังฆวงศ์ อิมทรัชัย	ผอ.สำนักศิลปากรและวัฒนธรรม ม.ราชภัฏเชียงราย	089-6354827	
๒๐๖	นายสิริพัทธ์ ซึยชนะ	วัดหนองด้วง อ.หาดสاد อ.เชียงใหม่	๙๘๖ ๙๒๒๙๑๙๗	
๒๐๗	นายสิทธิชัย พันพูน	ศูนย์อนุรักษ์ภาษาล้านนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่		
๒๐๘	นางสาวสัง芍อ คุณรัตน์	วัดหนองด้วง อ.หาดสاد อ.เชียงใหม่	081 961 9205	
๒๐๙	อ.สุนทร คำยอด	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้	089-553 7193	
๒๑๐	อ.สุนдр สกุล	ซึมรบมีปักทึนจังหวัดเชียงใหม่	082-101 3660	
๒๑๑	นายอุทัย พวงทอง	ไวยวัจกร วัดสิทธิธรรมธรรม (สระจานใน) อ.แมริม จ.เชียงใหม่	082-144 9044	
๒๑๒	นายอุดรัถ์ ภูญาเร็ว	สำนักศิลปะและวัฒนธรรม ม.ราชภัฏเชียงราย	089-959945	
๒๑๓	อ.ต.อุดรัถ์ พวงทอง	กลุ่มใบลาวา ໂลงເສີມສັບສານນຸ່ມປັບຄູ່ລ້ານນາ	086-901-9533	
๒๑๔	นายอนุสรณ์ บุญเรือง	สำนักศิลปะและวัฒนธรรม ม.ราชภัฏเชียงราย	087-176 9222	
๒๑๕	นายอมรเทพ ใจยิ่วคล้า	18 หมู่ 10 ต.บ้านแหลม อ.บางตง อ.เชียงใหม่		
๒๑๖	นายอุ่นเบตซ์ นาคบล็อกก์	ร้านส่องเป็นฯ อ.เมือง อ.เชียงใหม่	081-883 6713	

ລ/ດ	ຊື່-ສັກ	ທີ່ບ່ອງ/ ພ່າຍງານ	ວິເມລີ / ໂທຣສັພ໌	ລາຍເນື້ອງ
៩	ເຈົ້າວິຫາ ເຈົ້າວິຫາ	໭໕. ໄກສະບັບອື່ນໂທໄກຊ່າຍ (ຮັບຮອບຮັບ ສົດສອາຫ ສົດສອາຫ ທີ່ມີການຮຽນຮຽນ)	069-3665668	໢໨໬
១០	ເຈົ້າວິຫາ ເຈົ້າວິຫາ	໭໖. ໄກສະບັບອື່ນໂທໄກຊ່າຍ (ຮັບຮອບຮັບ ສົດສອາຫ ທີ່ມີການຮຽນຮຽນ)	088 - 1348819	ວິຫາ
១១	ເຈົ້າວິຫາ ເຈົ້າວິຫາ	໭໗. ໄກສະບັບອື່ນໂທໄກຊ່າຍ (ຮັບຮອບຮັບ ສົດສອາຫ ທີ່ມີການຮຽນຮຽນ)	0806 791261	
១២	ເຈົ້າວິຫາ ເຈົ້າວິຫາ	໭໘. ໄກສະບັບອື່ນໂທໄກຊ່າຍ (ຮັບຮອບຮັບ ສົດສອາຫ ທີ່ມີການຮຽນຮຽນ)	081 - 4724555	
១៣	ເຈົ້າວິຫາ ເຈົ້າວິຫາ	໭໙. ໄກສະບັບອື່ນໂທໄກຊ່າຍ (ຮັບຮອບຮັບ ສົດສອາຫ ທີ່ມີການຮຽນຮຽນ)		
១៤	ເຈົ້າວິຫາ ເຈົ້າວິຫາ	໭໑. ໄກສະບັບອື່ນໂທໄກຊ່າຍ (ຮັບຮອບຮັບ ສົດສອາຫ ທີ່ມີການຮຽນຮຽນ)	08 9999 2191	໢໨໬
១៥	ເຈົ້າວິຫາ ເຈົ້າວິຫາ	໭໒. ໄກສະບັບອື່ນໂທໄກຊ່າຍ (ຮັບຮອບຮັບ ສົດສອາຫ ທີ່ມີການຮຽນຮຽນ)	0884152575	ວິຫາ
១៦	ເຈົ້າວິຫາ ເຈົ້າວິຫາ	໭໓. ໄກສະບັບອື່ນໂທໄກຊ່າຍ (ຮັບຮອບຮັບ ສົດສອາຫ ທີ່ມີການຮຽນຮຽນ)		
១៧	ເຈົ້າວິຫາ ເຈົ້າວິຫາ	໭໔. ໄກສະບັບອື່ນໂທໄກຊ່າຍ (ຮັບຮອບຮັບ ສົດສອາຫ ທີ່ມີການຮຽນຮຽນ)	0882695830	ວິຫາ
១៨	ເຈົ້າວິຫາ ເຈົ້າວິຫາ	໭໕. ໄກສະບັບອື່ນໂທໄກຊ່າຍ (ຮັບຮອບຮັບ ສົດສອາຫ ທີ່ມີການຮຽນຮຽນ)	08825109153	໢໨໬
១៩	ເຈົ້າວິຫາ ເຈົ້າວິຫາ	໭໖. ໄກສະບັບອື່ນໂທໄກຊ່າຍ (ຮັບຮອບຮັບ ສົດສອາຫ ທີ່ມີການຮຽນຮຽນ)	087-1120506	ວິຫາ
២០	ເຈົ້າວິຫາ ເຈົ້າວິຫາ	໭໗. ໄກສະບັບອື່ນໂທໄກຊ່າຍ (ຮັບຮອບຮັບ ສົດສອາຫ ທີ່ມີການຮຽນຮຽນ)	088-1496549	
២១	ເຈົ້າວິຫາ ເຈົ້າວິຫາ	໭໘. ໄກສະບັບອື່ນໂທໄກຊ່າຍ (ຮັບຮອບຮັບ ສົດສອາຫ ທີ່ມີການຮຽນຮຽນ)	012-4145963	
២២	ເຈົ້າວິຫາ ເຈົ້າວິຫາ	໭໙. ໄກສະບັບອື່ນໂທໄກຊ່າຍ (ຮັບຮອບຮັບ ສົດສອາຫ ທີ່ມີການຮຽນຮຽນ)	088 1634912	
២៣	ເຈົ້າວິຫາ ເຈົ້າວິຫາ	໭໑. ໄກສະບັບອື່ນໂທໄກຊ່າຍ (ຮັບຮອບຮັບ ສົດສອາຫ ທີ່ມີການຮຽນຮຽນ)	087 6562719	ວິຫາ
២៤	ເຈົ້າວິຫາ ເຈົ້າວິຫາ	໭໒. ໄກສະບັບອື່ນໂທໄກຊ່າຍ (ຮັບຮອບຮັບ ສົດສອາຫ ທີ່ມີການຮຽນຮຽນ)	0849488395	ວິຫາ
២៥	ເຈົ້າວິຫາ ເຈົ້າວິຫາ	໭໓. ໄກສະບັບອື່ນໂທໄກຊ່າຍ (ຮັບຮອບຮັບ ສົດສອາຫ ທີ່ມີການຮຽນຮຽນ)	089-2261022.	ວິຫາ
២៦	ເຈົ້າວິຫາ ເຈົ້າວິຫາ	໭໔. ໄກສະບັບອື່ນໂທໄກຊ່າຍ (ຮັບຮອບຮັບ ສົດສອາຫ ທີ່ມີການຮຽນຮຽນ)	086-433 08162	ວິຫາ

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/ หน่วยงาน	วิธีมือถือ	โทรศัพท์
๒๕	นางศรีรัตน์ ใจดี	บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่๓ ถนนน้ำตก บ้านใหม่	หูฟัง Bluetooth	๐๘๔-๖๗๙๗๐๗
๒๖	นายสมชาย ใจดี	บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่๓ ถนนน้ำตก บ้านใหม่	car kar sound @hotmail.com	๐๘๑-๕๙๕๑๖๐๘
๒๗	นายภานุพล ใจดี	บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่๓ ถนนน้ำตก บ้านใหม่	pakkapon-new@hotmail.com	๐๘๑-๕๙๕๐๗๖
๒๘	นายไกรพงษ์ ใจดี	บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่๓ ถนนน้ำตก บ้านใหม่	๐๘๓-๑๕๒๙๐๒๑	๐๘๓-๒๐๑๒๙๐๒๒
๒๙	นางสาวอรุณรัตน์ ใจดี	บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่๓ ถนนน้ำตก บ้านใหม่	๐๘๒-๖๙๑๙๕๙๑	๐๘๒-๖๙๑๙๕๙๖
๓๐	นายวิวัฒน์ ใจดี	บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่๓ ถนนน้ำตก บ้านใหม่	๐๘๑-๒๖๖๙๒๖๘๓	๐๘๑-๒๖๖๙๒๖๘๓
๓๑	นางสาวอรุณรัตน์ ใจดี	บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่๓ ถนนน้ำตก บ้านใหม่	๐๘๔๗ ๑๔๖ ๒๔๙๗	๐๘๔๗ ๑๔๖ ๒๔๙๗
๓๒	นายวิวัฒน์ ใจดี	บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่๓ ถนนน้ำตก บ้านใหม่	๐๘๘๔๐ ๘๔๗๓๗	๐๘๘๔๐ ๘๔๗๓๗
๓๓	นายวิวัฒน์ ใจดี	บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่๓ ถนนน้ำตก บ้านใหม่	๐๘๐๙๑๗๓๔๗๖๓	๐๘๐๙๑๗๓๔๗๖๓
๓๔	นายวิวัฒน์ ใจดี	บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่๓ ถนนน้ำตก บ้านใหม่	๐๘๓-๔๔๔๙๗๒	๐๘๓-๔๔๔๙๗๒
๓๕	นายวิวัฒน์ ใจดี	บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่๓ ถนนน้ำตก บ้านใหม่	๐๘๑-๙๖๑๐๖๒๕	๐๘๑-๙๖๑๐๖๒๕
๓๖	นายวิวัฒน์ ใจดี	บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่๓ ถนนน้ำตก บ้านใหม่	๐๙๒-๑๒๔-๑๐๕๕	๐๙๒-๑๒๔-๑๐๕๕
๓๗	นายวิวัฒน์ ใจดี	บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่๓ ถนนน้ำตก บ้านใหม่	๐๘๘๐๐๔๑๖๖๕๘	๐๘๘๐๐๔๑๖๖๕๘
๓๘	นายวิวัฒน์ ใจดี	บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่๓ ถนนน้ำตก บ้านใหม่	๐๘๑-๘๘๔-๑๔๓๔	๐๘๑-๘๘๔-๑๔๓๔
๓๙	นายวิวัฒน์ ใจดี	บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่๓ ถนนน้ำตก บ้านใหม่	๐๘๔-๖๑๗ ๘๙๑๒	๐๘๔-๖๑๗ ๘๙๑๒
๔๐	นายวิวัฒน์ ใจดี	บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่๓ ถนนน้ำตก บ้านใหม่	๐๘๑-๕๙๕๑๖๐๘	๐๘๑-๕๙๕๑๖๐๘
๔๑	นางสาวอรุณรัตน์ ใจดี	บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่๓ ถนนน้ำตก บ้านใหม่	๐๙๓ ๑๖๑๐๕๙๐	๐๙๓ ๑๖๑๐๕๙๐
๔๒	นายวิวัฒน์ ใจดี	บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่๓ ถนนน้ำตก บ้านใหม่	๐๘๒-๑๗๔๒๔๐๒	๐๘๒-๑๗๔๒๔๐๒

ପାତ୍ର କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่/ หน่วยงาน	อีเมล์ / โทรศัพท์	ลายมือชื่อ
๔๕	นายอุตสาหะ วินัชช์สรา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	080 123 340 6	
๔๖	นางสาวอรอนงค์ วนาราม	ศูนย์ฯ, จังหวัดเชียงใหม่	081-8741467	
๔๗	นาย ภานุรุษ ใจกลางเมือง	ถนนเจริญราษฎร์ บ้านใหม่ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองเชียงใหม่	091-0215105	
๔๘	นางสาว สุกัญญา ใจกลางเมือง	บ้านใหม่ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองเชียงใหม่	081 257 2682	
๔๙	ดร. นิตยาพร ใจกลางเมือง	บ้านใหม่ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองเชียงใหม่	0850297170	
๕๐	นางสาวอรอนงค์ ใจกลางเมือง	บ้านใหม่ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองเชียงใหม่	081-9500543	
๕๑	นายพันธุ์ ใจกลางเมือง	บ้านใหม่ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองเชียงใหม่	081-1114846	
๕๒	นางสาวอรอนงค์ ใจกลางเมือง	บ้านใหม่ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองเชียงใหม่	089-9539182	
๕๓	นางสาวอรอนงค์ ใจกลางเมือง	บ้านใหม่ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองเชียงใหม่	081-2446164	
๕๔				
๕๕				
๕๖				
๕๗				
๕๘				
๕๙				
๖๐				
๖๑				
๖๒				
๖๓				
๖๔				
๖๕				
๖๖				
๖๗				
๖๘				
๖๙				
๗๐				

“ครูบากัญจนอรัญญาสีมหาราเเกร กับการรวมคัมภีร์ใบลาน”

พระครูวิบูลสรกัญ

พิพิธภัณฑ์วัดสูงเม่น ต.สูงเม่น อ.สูงเม่น จ.แพร่

เอกสารประกอบการเสวนาวิชาการ

เรื่อง “ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ใบลานและพับสา”

จัดโดย ศูนย์ใบลานศึกษา สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วันศุกร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๗

ณ ห้องพุทธศาสนา อาคารเทพรัตนราชสุดา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ประวัติและความเป็นมาของผู้ร่วบรวม

“ครูบากัญจนอรัญญาสีมามหาเถร” หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า “ครูบามหาเถร” เป็นพระมหาเถระที่มีชีวิตอยู่ในยุครัตนโกสินธ์ตอนต้น ท่านเกิดหลังจากที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงสถาปนากรุงรัตนโกสินธ์ได้ประมาณ ๘ ปี ซึ่งในสมัยนั้นการปกครองฝ่ายเหนืออยู่ในฐานะพระเทศาราช โดยมีราชวงศ์ “เจ้าเจ็ดตน” ของพระยาการวิลະเป็นผู้ครองนครเชียงใหม่และแผ่นดินล้านนา ดังนั้น ครูบามหาเถรเจ้า จึงมีชีวิตอยู่ในระหว่างการปกครองของเจ้าผู้ครองนครที่สำคัญ (อุดม รุ่งเรืองศรี, ๒๕๔๐) ทั้งเชียงใหม่และเมืองแพร่ ได้แก่ พระยาการวิลະ (พ.ศ. ๒๓๒๓ – ๒๓๕๖) พระยาอัมมลังกา (พ.ศ. ๒๓๕๖ – ๒๓๖๔) พระยาคำที่น (พ.ศ. ๒๓๖๔ – ๒๓๖๗) พระยาพุทธวงศ์ (พ.ศ. ๒๓๖๗ – ๒๓๘๙) พระเจ้ามหิดลพระราชน (พ.ศ. ๒๓๘๙ – ๒๓๙๖) พระเจ้าการวิโลรสุริยวงศ์ (พ.ศ. ๒๓๙๖ – ๒๔๑๓) และก็มีเจ้าหลวงอินทวิชัยราชาเจ้าหลวงเมืองแพร่ เป็นผู้ครองครัวเวียงโภคศัย

ชาติภูมิ ครูบากัญจนอรัญญาสีมามหาเถร เป็นบุตรของพ่อสุปันนะ แม่จันทร์ติบ เกิดเมื่อปีราก พ.ศ. ๒๓๓๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลสูงเม่น มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน ๒ คน คือ พ่อหนานอินตา และนายจันตี้ ในวัยเด็กมีชื่อเล่นว่า “ปอย”

ในวันที่กำเนิดหลวงพ่อครูบามหาเถร ตามความบอกเล่าของครูบากันๆ แห่งวัดเหมืองหม้อ กล่าวว่า “...ตอนที่ท่านครูบามหาเถรโภคศัยจะคลอดมีเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันเกิดขึ้น คือ มีเสือโคร่งมาคาดเอมาแม่จันทร์ทิพย์หนีเข้าป่าหัวยีที่ ชุมเขาแม่จี้วะ พ่อสุปันนะและชาวบ้านติดตามรอยเสือโคร่ง ๑ คืน ๒ วัน จึงพบเสือและแม่จันทร์ทิพย์ แต่ก็ประหลาดใจที่เสือไม่ทำร้ายแม่จันทร์ทิพย์และลูกน้อยซึ่งคลอดออกจากแม่แล้ว นั่งเฝ้าเหมือนคอยดูแลให้ ...เสือโคร่งพอได้ยืนเสียงคนมากก็แผ่นหนีเข้าป่าไปทิ้ง ๒ แม่ลูกไว้โดยไม่ได้รับอันตรายเลย...” (เสือโคร่งตามตำนานโบราณเชื่อว่า เป็นเทวดามาคุ้มครองผู้มีบุญญาธิการให้ปลดภัย)

การศึกษา ครูบากัญจนอรัญญาสี ในวัยเด็กชอบที่จะไปอยู่ที่วัดสูงเม่น แต่ไม่ยอมมากไป เพราะต้องการช่วยกันทำงาน ครั้นเมื่ออายุประมาณ ๑๐- ๑๓ ขวบ ก็ได้ศึกษาวิชาการต่างๆ เช่น ช่างแกะสลัก ช่างปืน และช่างไม้ รวมทั้งอักษรวิธีภาษาล้านนา โดยเด็กชายปอยเป็นเด็ก资质ดี เรียนรู้ได้ไว

บรรพชา เด็กชายปอยได้บรรพชาเป็นสามเณรที่วัดสูงเม่น หลังจากนั้น สามเณรปอยได้ไปศึกษาทั้งคันธูระและวิปัสสนาธูระกับครูบาเหล่าย่าน เช่น ครูบาอุตมา ที่วัดศรีชุม เวียงโภคศัย โดยท่านเป็นคนคลาดและสนใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นอย่างยิ่ง และเป็นที่รักใคร่รับถือของเพื่อนสหธรรมิกและศรัทธาชาวบ้านศรีชุม จนถึงอายุครบอุปสมบท

อุปสมบท หลังจากที่สามเณรป oyได้ศึกษาพระธรรมวินัยจนถึงวัยอุปสมบทเป็นพระภิกขุ ครูบาอุตมาวดีศรีชุม จึงทำการอุปสมบทให้ในปี พ.ศ.๒๕๓๒ โดยมีเจ้านายหอน้ำเป็นเจ้าภาพผู้อุปการะและให้การอุปถัมภ์ เพราะเห็นว่าเป็นผู้ที่มีความสนใจในการเรียนและมีผลการเรียนที่ดีมาก โดยให้ฉายาว่า “กัญจน กิจชุ” หรือ “กัญจน กิจชุ” หลังจากอุปสมบทแล้ว พระกัญจน กิจชุ ได้กลับไปยังวัดสูงเม่นหลังจากบิดาของท่านเสียชีวิตและพี่ชายก็ไม่ครอบครัวอยู่ต่างหาก ท่านก็เริ่มงานเขียนคัมภีร์ธรรมและสั่งสอนลูกศิษย์จนสร้างผลงานที่มหามาย ที่สำคัญท่านได้ดูแลโดยมีแม่จันทร์ทิพย์เป็นอย่างดี โดยเมื่อท่านออกบิณฑบาต ก็ได้นำข้าวปลาอาหารไปแบ่งให้โยมมารดาเป็นประจำ จนกระทั้งแม่จันทร์ทิพย์ถึงแก่กรรม เมื่อภาระในการเลี้ยงดูบิดามารดาท่านจึงเดินทางกลับไปช่วยงานสอนและปฏิบัติอุปชาติฯ อาจารย์ที่วัดศรีชุม ในเวียงโกศัย

จากบทความตอนหนึ่งของวัดสูงเม่นบันทึกการศึกษาในสมัยนั้นไว้ว่า “การเรียนในสมัยนั้น เวลาสอบจะไม่สอบเป็นข้อที่เดียว จะสอบรวมกัน สอบไปเรียนไปครอเรียนได้มากและต่อได้มากก็นับว่าได้ขึ้นเรียนมากขึ้น คือ ต่อความกันทุกวันและทุกครั้ง เท่าที่ผู้เรียนจะแสดงความสามารถต่อความรู้กับผู้สอนได้ซึ่งการต่อนี้เรียกว่า การต่อหนังสือค่า ครอเรียนมากรุ่มกาก ครอเรียนน้อยรุ่นอยตามสติปัญญา”

โดยท่านครูบามหาเกรกอับ愧ศรีชุมครองนี้ ท่านมุ่งศึกษาแต่วิปัสสนาธุระ จนมีความรู้ที่จะฝึกอบรมลูกศิษย์ได้

การเดินทางไปศึกษาต่อและปฏิบัติธรรม ด้วยมีความประสันต์ที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ยิ่งขึ้นไปท่านกัญจนะ จึงลาพระอุปชาติฯไปศึกษาต่อที่เมืองเชียงใหม่ ด้วยการเดินธุดงค์ผ่านที่ทุรกันดารอย่างกล้าหาญ หลังจากนั้นได้ไปศึกษาด้านวิปัสสนาธุระกับพระมหาราชครูที่วัดสวนดอก ในเมืองเชียงใหม่ ตามกำหนดนัดแล้ว (ประวัติวัดสูงเม่น, ๒๕๓๙) พระมหาราชครูและครูบามหาเกรกเป็นพระรุ่นราวกว่าเดียวกัน จึงนับถือกันและกัน โดยครูบามหาเกรกนับถือพระมหาราชครู เพราะท่านเป็นพระผู้ใหญ่มีอำนาจทางพระสงฆ์และบ้านเมืองและมีเชื้อสายเจ้าชายฝ่ายเหนือ ส่วนพระมหาราชครูนับถือครูบามหาเกรก เพราะเป็นผู้มีคุณสมบัติสูงแตกฉานในอรรถบາลีและพระธรรมวินัย จนขอเรียนอรรถบາลีด้วยซึ่งครูบามหาเกรก์ขอเรียนด้วยวิปัสสนาธุระกับพระมหาราชครูเพิ่มเติม ครูบามหาเกรกได้ศึกษาเล่าเรียนและช่วยเป็นครูสอนโดยทำหน้าที่เป็นอย่างดี ต่อมาก็เป็นพระมหาราชครูจึงสนับสนุนให้ดำเนินตัวแทนเจ้าอาวาสวัดพระสิงห์ แทนที่พระครูเมืองที่ว่างลง ท่านปกครองวัดพระสิงห์ ด้วยดี จนได้รับสมณศักดิ์นามฉายจากเจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ในสมัยนั้นว่า “ครูบากัญจนอรัญญาสีมหาราเเกร”

การนำพระบรมราตุจากพม่าสู่เวียงโกศัย ในระหว่างท่านอยู่จำพรรษาที่เชียงใหม่ ครูบากัญจน อรัญญาสี ได้เดินทางไปยังประเทศไทย เพื่อศึกษาวิปัสสนาและนั้นสการองค์เจดีย์ย่านตะโง่ ท่านได้เรียนรู้ด้านถัญญานามบัติขั้นสูง และได้อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุและพระธาตุจำนวนมากมาบรรจุที่เจดีย์วัดมหาโพธิ์ อำเภอเมืองแพร่ โดยได้นำทูลเกล้าถวายเจ้าหลวงอินทวิชัยราชาเจ้าผู้ครองนครแพร่ เพื่อร่วมสร้างเจดีย์วัดมหาโพธิ์

จากกำหนดการสร้างเจดีย์วัดมหาโพธิ์ ตำบลป่าแมต อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ที่เชียงใหม่เมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๗ (จ.ศ.๑๖๐๑) ระบุว่า ครูบามหาเกรกได้เดินธุดงค์ไปศึกษาเล่าเรียนที่ประเทศไทย จนสำเร็จญาณ สมบัติขั้นสูงได้อัญเชิญเอกสารบรมสารีริกธาตุและพระอหันตราทุมาเป็นจำนวนมาก โดยนำมาทูลเกล้าถวายเจ้าหลวงอินทวิชัยราชา เจ้าเมืองแพร่ในขณะนั้น ซึ่งต่อมาเจ้าหลวงอินทวิชัยราชาได้นำพระบรมสารีริกธาตุ ทั้งหมดถวายแด่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แต่พระองค์ท่านให้นำกลับมาไว้ที่เมืองแพร่ ดังปรากฏ “ไว้ในเจดีย์วัดมหาโพธิ์ปัจจุบัน ต่อมาก็ได้เดินทางไปประเทศไทยเป็นครั้งที่ ๒ เพื่อไปนมัสการเจดีย์เมืองร่างกุ้ง โดยเดินทางไปทางเมืองระแหงพกอนที่เชิงดอยผา แขวงเมืองตาก ท่านได้ขึ้นผึ้งฟืนเทียนเล่มบาท นำไปนมัสการพระมหาเจดีย์ร่างกุ้งด้วย (พระมา ก้าศมณี, ๒๕๓๐ น. ๒๓-๔๐)

ความฉลาดในพระธรรมวินัย ครูบากัญจนอรัญญาสีมาเถร ได้แสดงความเฉลี่ยวฉลาดแตกฉาน ในพระธรรมวินัย สามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และสามารถขักขวนพระมหาครุวัดสวนดอกและพระมหา เศรษฐทั้งหลายในเชียงใหม่ ทำการตรวจสอบชำราบให้เป็นปึกและสังคายนาควบรวมพระธรรมคัมภีร์ต่างๆ ให้ ครบถ้วน และได้อดลองธรรมที่วัดพระสิงห์ ในสมัยเจ้าหลวงแผ่นดินเย็นพุทธวงศ์ เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่

ผลงานของครูบากัญจนอรัญญาสีมาเถร ถ้าจะกล่าวถึงผลงานของครูบากัญจนอรัญญาสี มาเถร อาจกล่าวได้ว่า ท่านเป็นนักบุญ นักประณญาณ แห่งล้านนา ที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาและการ เสริมสร้างความเข้มแข็งทางพระพุทธศาสนาในกับแผ่นดินล้านนาและประเทศไทยแล้ว โดยมีผลงานที่สำคัญ ดังนี้

๑) ระหว่างปี พ.ศ.๒๓๕๐ – ๒๓๖๐ ครูบากัญจนอรัญญาสี ได้เดินทางไปศึกษาด้านวิปัสสนา กัมมัฏฐานที่ประเทศไทย แล้วได้อัญเชิญนำพระบรมสารีริกธาตุและพระบรมธาตุจากพม่า มาประดิษฐานและ สร้างเจดีย์ที่วัดมหาโพธิ์ เวียงโกศัย จังหวัดแพร่

๒) ปี พ.ศ. ๒๓๖๙ (จ.ศ.๑๗๘๔) ครูบากัญจนอรัญญาสี ได้ริเริมชักขวนพระมหาครุ และพระ มหาเถระในเมืองเชียงใหม่ ได้ทำการตรวจสอบและควบรวมพระไตรปึก โดยเฉพาะคัมภีร์วินัยและอรรถกถาที่ ยังขาดตกบกพร่องมาเยี่ยมเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้หลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนา มีความมั่นคง โดยมีเจ้า หลวงแผ่นดินเย็นพุทธวงศ์เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ เป็นประธานฝ่ายคุณทั้งสิ้น และได้ทำการอุดลองธรรมที่วัดพระ สิงห์ เมืองเชียงใหม่ โดยใน “ตำนานธรรมครูบามหาเจ้า” ซึ่งเจ้าหลวงอินทร์วิชัยราชาเจ้าหลวงเมืองแพร่ ได้มอบหมายให้หนานจันทร์ตีบและหมื่นวัดเขียนไว้เมื่อ จ.ศ. ๑๗๐๐ (พ.ศ.๒๓๘๔) โดยเป็นใบลานหนา ๔๕ ใบ ใบละ ๔ บรรทัดเรียกว่าланสี คันพบและเก็บรักษาไว้ที่วัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ซึ่งมีข้อความได้ใจรู้ว่า

“...เมื่อจุลศักราชได้ ๑๗๘๔ ตัว พ.ศ. ๒๓๖๙ เจ้าหลวงแผ่นดินเย็น พุทธวงศ์ผู้ครองนครเชียงใหม่ ครูบามหาเจ้าได้ปรึกษาว่า เราควร รวบรวมพระไตรปึกที่ขาดตกบกพร่องมาเยี่ยมเหมี่ยดไว้เป็นหมู่ เพื่อความ จีรังยั่งยืนและมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนา เพราะนับตั้งแต่พระพุทธโภixa จารย์เรียบเรียงมาแต่สิงหามหาครุวีปได้แห่งจุമปูตีป มาบัดนี้ เราจัก จำเริญรอยตามเต็อพระมหาครุกีhanรับເວາໂດຍດີແລ້ວກີສ່ງສາສົນອອກ นິມນີຕໍພຣະນັກປະຈຸບັນທີຕິທາງพระพุทธศาสนา และຜູ້ອຸປ່ມກົມາ ພຣົມແລ້ວ ເຈົ້າຫລວງກີລ່ວງວ່າ ພຣະຄົມກົມົງຕ່າງໆ ພ່ອເຈົ້າພຣະຍາຫວ່າມື່ອແກ້ວ ພ່ອເຈົ້າຫລວງຈຳກັດໄດ້ເວາໄປໜ່ວຍໃຫ້ສັ້ນປະກະເປັນອັນມາກ ແຕ່ທັນທາງໄປ ຍາກແຕ່ດີ້ຫລີ ສອງມານຸ້ນີ້ທ່ານບ່ອໄດ້ລົດລະຈົ່ງນໍາເວາພຣະຜູ້ພູສູດປັນທິຕາ ຈາຮຍ ພຣົມດ້ວຍພຣະຍາຕານໃຫຍ່ພຸທ່ຽນ ຮອງລົງໄປມີເຈົ້າຍະວາງຫາແລະ ເສນາ ๑๒ ຂູ້ສນາມຕິດຕາມຕັ້ງໜູ່ບໍ່ຮັວງຕັ້ງຫນປາຍໃນແປຍນອກ ເວັກ໌ນ ອອກຈາກເວີງພຶກເຈິຍໃໝ່ໄປສູ່ດໍາປູ້ຂະກະແລະວ່າຍິນເວົາຄົມກົມົງຕໍພຣະນັກປັນທິຕາ ນິກາຍອອກມາເຂົ້າໄດ້ ๑๐๔ ຜູກ ທ່ານມහາຮຽນເຂົ້າໄດ້ ๑๐๖ ຜູກ ແລ້ວ ເສັ່ງຈິກເປັນເວລາ ๓ ວັນ ຈຶ່ງຈວນກິ່ນເວາເຂົ້າໄປຕັ້ງລົດລົງທີ່ວັດພຣະສິງຫລວງ ກລາງ ເວີງເຈິຍໃໝ່ ສິ້ນ ๗ ວັນ ๗ ຄືນເປັນປະມູນກ່ອນແລ່ລ່...”

๓) ในปี พ.ศ. ๒๓๗๐ – ๒๓๗๗ ครูบากัญจนอรัญญาสี ได้ชักขวนพระมหาครุ วัดสวนดอกที่ กันสังคายนาพระไตรปึกและตั้งอุดลองธรรมที่วัดพระสิงห์ และร่วมกับบูรณะหอไตรวัดพระสิงห์ที่สร้างขึ้นตั้งแต่ สมัยพระเจ้าติโลกราช และต่อมาได้กลับไปบูรณะปฏิสังขรณ์อีกรั้งในสมัยพระเจ้าวิโรส ในปี พ.ศ.๒๔๑๒

(๔) พ.ศ. ๒๕๗๑ (จ.ศ.๑๙๙๐) หลังจากที่ครุบากได้ร่วมรวบรวมคัมภีร์ธรรมในเมืองเชียงใหม่แล้ว เจ้าอินทร์วิชัยราชฯ เจ้าผู้ครองนครเมืองโกศัย (แพร) ได้อาราธนานินนท์ท่านกลับไปยังเมืองแพร เพื่อนำคัมภีร์ธรรมไปยังวัดสูงเม่น โดยท่านได้เดินทางผ่านหริภุญชัย ลำปาง ซึ่งตลอดการเดินทางได้รับการต้อนรับนับถือจากเจ้าเมืองและประชาชนเป็นอย่างดี และท่านได้สร้างมนตปะและหอไตรวัดสูงเม่น เพื่อประดิษฐานคัมภีร์ธรรมที่ท่านนำมานำจากเชียงใหม่และได้ถวายแด่องค์ธรรมอย่างยิ่งใหญ่ จนทำให้วัดสูงเม่นกลายเป็นวัดที่เก็บรวบรวมคัมภีร์ธรรมภาษาล้านนาไว้มากที่สุดในประเทศไทย

จากหลักฐานทางวรรณกรรมสำคัญเรื่อง “ตำนานธรรมครุบามหาເຄຣเจ້າ” ซึ่งเขียนไว้เมื่อ จ.ศ. ๑๒๐๐ (พ.ศ.๒๕๗๑) ค้นพบและเก็บรักษาไว้ที่วัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดแพร ได้มีข้อความที่กล่าวยกย่องถึงครุบามมหาເຄຣโดยนัยที่หลากหลาย ดังนี้

“...เจ้าหลวงพุทธวงศ์ ส่งข้าไปเรียงศิษย์ชัก� โดยให้ขุนหมื่น
โวหารไปทูลเชิญพ่อได้รับเชิญ เจ้าหลวงอินทร์วิชัยราชฯ จึงแต่งตั้ง
ให้ตัววจัยยาธุรเป็นทูตและหมื่นวัด ๒ คน เป็นอุปทูตพร้อมหั้งอุบาสก
อุบาสิกา หมายมิ่งเมืองเจ้าเปียงใจ เป็นใหญ่กว่านางหั้งเหลา มีหมู่เสนาจัง
ม้า ตั้งเครื่องย้อง และของสักการะปูชาตลดอนดอกไม้เงิน ดอกไม้ทอง
จ้างทุกตัวตกแต่งและประดับด้วยฉัตตรสีขาว ตั้งห้าง และนางสาวแพรว
พระว่าไปด้วยเครื่องประหนึ่ม อาการณ์ต่างๆ ออกรสเดินทางหาเวียง (จาก
แพร) ไปสู่เวียงเจียงใหม่แก้วกว้าง กันไปรอดแล้ว จึงวางหน้าบุญลง แล้ว
เข้าไปบนบองค์เจ้าเมืองเจียงใหม่ถวายดอกไม้เงินและดอกไม้ทอง เสียงนัน
เนียงแซ่ช่อง เรียกนามวัลชนศรัทธา ปืนองจากเวียงพิงค์ ตั้งจายหยิง
หลายสำา เขาพร้าทักษัยกันว่า พวกท่านจะมาเอาอย่างพระมหาເຄຣเจ້າเรา
ไปตั้งหลปายในและปายนอก ตกใจออกสกัดพ่องก็ดีเสียดายไขกล่าวนัน
สันชาวดีเอ้าฟังบ่อได้เสียงศพทฯ เมื่อนหมู่เนื้อนกตกสะป่า (ตกตะลึง)
ดั่งว่าพระยาเวสสันดร จักออกจากป่า เมื่อเมืองสันนันแต่แหล่ จากนั้น
มหาเสนาผู้ใหญ่ต่านหนึ่งจึงแต่งตั้งให้ได้รับการนำอาสาสมุของเจ้าหลวง
เมืองแบะ เข้าเฝ้าเดี๋จท่านให้เจ้าอิราชราชฯ และพระเจ้ามหาชรุกผู้ใหญ่
เจ้าพระท่านได้เทศนาต้อนรับว่า อันนี้หากเป็นของสิ่งอื่นเราจะจะบ่อญี่
ยอบื้น (แบงให้) แต่ว่าอันนี้มันเป็นหน้าบุญของท่าน อุปมาเหมือนตั้งจ้าง
แก้วอันกิดกับเมืองโกศัยแต่แหล่...”

“...อันพระมหาເຄຣเจ້າต่านนี้ เป็นผู้มาโปรดสร้างประโยชน์สมปาน
พระยาเจ้าเมืองเกณฑ์คนหาย และหมู่มาอาภวนพวงเร้าจักยินตีกับด้วย
ท่าน จุ่งได้จัดโภชนาอาหาร มาเลี้ยงกันกำก่อนห้อหายอิตอ่อนมีແยง ตั้ง
อาหารและข้าวเครื่องหุงแก่งของกันสักแปงก๊แต่งมาด้วยความอภิริมຍ
ยินดีแต่ดีหลี พอเสริจเมี้ยนแล้วจึงอนุญาตห้อตัวชัยยาธุรกับหมื่นวัดเข้า
เฝ้าและนิมนต์พระมหาເຄຣเจ้าครุบากญจนอรัญญาສີ ที่นั้นพระมหาເຄຣ
เจ້າก็รับเอาโดยดีและมีว่าทีตอบถ้อย ว่าสูเจ้าจึงจักพาจเมยกันสัก ๗ วัน
ก่อนเตอะ แล้วก็แยกย้ายกันพักนอนคลองธรรม อันเป็นที่น่ายินดียิ่งนัก
ผู้คนยังพักมีความสักแปงกันอึงดังอืดເອົາถ้วน ๗ วัน ๗ คืน พอເລີງວັນ
ถ้วน ๘ ยาม สายตາວັນທາຍขື້ຫາເຕີຍ จຶ່ງເຈັນຄົມກົດົມຂຶ້ນຕ່າງໜັງ ແລະ

ม้า ทั้งฝูงคนหลบป่ายใน และปะยานออก ก็ยังระยາตอกจากเวียงพิคง์ ทั้ง หลบ จายໃหญู้น้อย ก่อนจะเดินทางไปสู่ เข้าเจ้าหมู่เจียงใหม่ก้ออกไปส่ง เถิงที่ต้องตามลำน้ำท่าวังตลาด บางพ่อองก์ปักเดินคืนมาทางเก่า พองก์ເฝ້ รองแรมจົມด້ວຍครູບາ ยามนັນນາຟນເມຂາກີທກລົງມາ ມີພາຍຸພັດກະຈັດກະຈ່າຍ ຄົນທັງຫລາຍນ່ອຍ່າຍຸເຂົ້າຢາມທາວັນເຍັນແດດອ່ອນຟຸນທ່ອນຫາຍໄປ

ครັນແຈ່ງຮູ່ເຈົ້າກີນຸ່ງອອກເດີນທາງຄຶງເວິຍງແກ້ວຮອດທຣິກູ່ນີ້ຍ ໄດ້ເຂົ້າ ໄປຍັງພັກທີ່ວັດພຣະຮາຕຸເພື່ອນມັສກາຣພຣະຮາຕຸເຈົ້າທຣິກູ່ນີ້ຍລຳປຸນ ສ່ວນພຣະ ຍາເຈົ້າເມືອງແລະຕ້າວຸນໄດ້ແຕ່ງເຄື່ອງສັກກາຣມາຄາວຍແລະພິ້ງຮຣມເທັນາ ຈົມເຈົ້າຄຽບາມທາເຄຣ ໃນອາຮາມທ່ວງທີ່ນັ້ນແລະເອາມໂອັງກະໂຮງມາສຮງ ເສັບ ຕົນວິເສັບເຕີຍຄືນຍານນັ້ນເມພ່າຟັນກີທກລົງມາຈົນນ້ຳແມ່ກວງໃຫລ໌ລົ່ງ ເນື່ອນອງຍິ່ນນັກ ພອຮູ່ແຈ່ງເຈົ້າພ່ອເຈົ້າໃຊຍ່ລັກພິຄາລໂສກາຄູນາ ເຈົ້າທ່ວງ ອົງຄົກທີ່ ๖ ຂອງຮາຈວົງຄົກຄຳຟັ້ນ ໄດ້ນໍາໜູ່ນ່າງໃນ ອອກໄປລວຍບິນທບາດ ພາຍດັ່ງນ້ຳທຳບຸນູ່ແລະພິ້ງຮຣມກັບມາທາເຄຣເຈົ້າຕົ້ນບຸນູ່ໃໝ່ ຍາມຕະວັນສາຍ ແດດສ່ອງ ມາທາເຄຣເຈົ້າ ກີ່ອອກຕ່ອງເຕີຍວາຕາງໄປຕາມໄຕ່ກວ່າງສຸດເບືບເມື່ອທຣິ ກູ່ນີ້ຍ ເສົາໃນກີ່ໂຫລຄືນມາແຄມເລ່າ ມາທາເຄຣເຈົ້າກີ່ທົ່ວມ່ວນເຕັ້ງໄປຕາມມັກຄາ ຈຸດອດໄປຮອດເວິຍງແກ້ວຍອດລະກອນຈັຍ ເຈົ້າຫອດໃນກີ່ສັກຄົນຫາຍູ່ອອກໄປຮັບ ທີ່ຕ່າງບ້ານທາງ ນອກເມືອງເຂົາລັກ ມີຜູ້ຕ່າງໃຈ່ຈົ່ອເຈົ້າອຸປະລພຣມາ ນຳພຣະ ມາທາເຄຣເຂົ້າສູ່ກອງເວິຍງເຂົາລັກ ຝົງຄົນນັ້ນຈະໜ້າ ທົ່ວດ່ານດ້າວເວິຍງລຳປຳປຳ ແລ້ວພ່ອເຈົ້າພາກພຣມາກີບຄຸນພູພ່າງ ກິນິມັນຕີພຣມມາທາເຄຣເຈົ້າເຂົ້າສູ່ຄົ້ມແກ້ວ ແລ້ວອຸນຸ່ນໂຕທີ່ຫ້ອໜູ່ບຸນຫາຍຸນນໍາຈັງນໍາໄປອູ່ທີ່ວັດສະນີຈົມແກ້ວກວ່າງທ້າເວິຍງ ພວິສະໜົມຄຸງຮະແລ້ວ ພຣະຍາເຈົ້າກີ່ນຳຄຽບາມທາເຄຣເຈົ້າເຂົ້າສູ່ອາຮາມທ້າ ເວິຍງວັນນັ້ນຍານນັ້ນພຣມມາທາເຄຣເຈົ້າກີ່ນຳພຣະໄຕປົກເຫຼົ່າສູ່ອາຮາມຕັ້ງໄວ້ ທ່ານກລາງວິຫາຣ ເຈົ້າເມືອງກີ່ໃຫ້ພວກຕຸຣີຍະນີ້ມາດີດສີຕີເປົ່າ ເພື່ອສຽງເສພງານ ອລອງພຣະໄຕປົກຕລອດຄືນ ພຣະຍາເຈົ້າເມືອງໄດ້ນິມັນຕີຄຽບາມທາເຄຣເຈົ້າ ເຕັນໂປຣດັ່ງນັ້ນ ๓ ຄືນ ຍາມນັ້ນຟັນຕກຍານແລງທາງມື່ນ ຝົງຄົນກີ່ຍິ່ງຈື່ນ ຍິນດີດັ່ງນັ້ນ ๓ ຮາດເຮືອດແລ້ວພຣະຕົ່ນປິ່ນແກ້ວກີ່ຍກອກຈາກເຂົາລັກຄົກອນວັນ ນັ້ນມີພ່ອເຈົ້າພຣະຍາມພຣມາກີບຄຸນພູພ່າງ ນຳສຳມາຮອດພຣະບາທແກ້ວ ແລ້ວ ກົງຮຽດເສດັ້ຈືນເມືອງວັງ ມາທາເຄຣເຈົ້າກີ່ດີນຝ່າຍໂຕງກວ່າງໄຕ່ຕາງໄປ ເຂົ້າປ່າໄນ້ປູ້ ດອຍຕາມທາງທີ່ເກີຍເຕີຍມາກ່ອນປ່ອອິດອ່ອນອັນໄດ ເກີຍເຕີຍວາຕາງໄກລບ່ອຂາດ ກົກລາກາດມາຮອດທ້ອງຕ້ອງເມືອງລອງ ນ້ຳຫ້ວຍນອງຂວາງໜ້າ ນ້ຳແມ່ຕ້າໄຫລ ແລ້ງລົງໄປ ຕົ່ນມີບຸນ່າຍກົງຮອດເວິຍງຕ້າ ຈາວເມືອງຕ້າ ແລະເມືອງລອງ ກີ່ ປາກົ່ນອອກມາຕ້ອນຮັບ ຕາຫຼວປລາອາຫານມາຈົມເຈຍບ່ອຫາຍເຫັນສັກຫຍາດ ພ່ອງກົກກາບໃຫ້ວັທບາທໍາຍຄຽບາຕົ້ນບຸນູ່ໃໝ່ ແລ້ວອາຮານາອນເວິຍງຕ້າ ๑ ຮາຕີ ກີ່ມີວັນນັ້ນແລ້ວ ກັນແຈ່ງຮູ່ເຈົ້າສັກທ່ານ່ຳເໝັ້ນເກົ່າກີ່ປາກົ່ນນໍາອາຫານ ກູ່ຈາຈັງຫັນ ມາຄາວຍບິນທບາດຈົມເຈົ້າຄຽບາ ກັນວ່າຈັນໂກຈນາອື່ນແລ້ວ ກີ່ ອອກຈາກເວິຍງຕ້າລາເຈົ້າລອງ ໄດ້ຕ່າມເຫຍກ່ອງອອກປ່າຜ່າຕາມມາສູ່ເວິຍງແກ້ວປິ່ນ ໂກສ້ຍຮັບຮັບ ສ່ວນພຣະຍາເຈົ້າເມືອງໂກສ້ຍຜູ້ມີໃຈໄຟເອົ້ກີ່ນໍາໜູ່ເຈົ້າຮາຈວົງຄົກ ອອກໄປຮັບແລະອາຮານາຄຽບາມທາເຄຣເຈົ້າເຂົ້າສູ່ເວິຍງໂກສ້ຍ ຍາມນັ້ນເວິຍງ

โภศัยเกิดโภลาหลกึกก้องฟ้าร้องครือๆ ทั่วห้องต้องเวียงโภศัยบุรี สายลมก็ มาตีตันกลวยตันอ้อยตั้งจ่อน้อยและตุงจยักป้อไหวประเปกเหมือนจักเปิด ปังไปตามมัคคาในและนอกประดับด้วยกลวยไม้ และธงทิวสายลมป่าวปัดคลื่น ดังซู่ๆ เป็นป่าวขุนหาญ jaws ไฟร์หน้อย ตั้งเด็กหนุ่มน้อยจุมสาวจัดจีหื้อมันดี ดึงเก่า ตั้งแต่ต่าน้ำฝังยมมุนา เข้ามาถึงอารามช่วงแก้ว รอดแล้วเข้าสู่วัด ศรีจุนชัย เขาได้ด้าแต่ห้าง เพื่อตั้งกองพระไตรปีฎึกมีวันนั้นแหล่

“...ยามดีรุ่งเจ้าพ่อเจ้าอินทิวัชัยราชา ก็นำครูบาฯ เข้าสู่เวียง คน ทั้งหลายก็มาถวายกราบไว้และได้ร่วมกอง และพึงธรรมจิมด้วยครูบา ถัวน ๓ راتรี หมู่มุนตรี และเจ้านายผู้ใหญ่ก็มาไหว้สารัชสถากจณาตามໄດ่ จิม ครูบาตันใหญ่เมืองพะรุ พอครบ ๗ วัน ยามนั้น พ่อเจ้าเมืองกีหื้อเสนา ในผู้ใหญ่ที่ได้รับแต่งตั้ง นำส่งครูบานำເօພະຮຣມໄປຮຽບນາตั้งไว้ยังวัดสุ่ง เม้นได้แห่งเวียงโภศัยปีนั้น จุลศักราชได้ ๑๖๐ ตัวปีดับเม็ด ยามนั้น ศรีทราปายนอกหมายมีพ่อเจ้าราชา จักไคร่สร้างมณฑปไว้ประดิษฐาน พระไตรปีฎึก จึงมีราชอาญาปางวงหือแสนเงินจิตตะปัญญาบรรษัทโองการกับ ด้วยหมื่นหกัญวัดใหญ่ ออกไปป่าวร้องจึกจวนกันเข้าป่าไปตัดไม้มาแปঁ มนฑปครบแล้ว เกณฑ์ເօສລາຕາແສງໃນຕາແສງນอกມາວัดมือกวัดศอกวัด วาแล้วสั่งหือแปঁഷາງເຂົ້າໃຫຍ່ໄວ້ນ້ຳຕັ້ງຕືນເສາ ສລັກເສລາເປັນຮູບເຄຣືອ ເຄາວເກີ້ວຂຶ້ນໄປຕາມເສາ ໜ້າຈົ່ວຈິຕັດວິວດອກດວງ ລົງຫັກແລະທາງຕິດຄຳ ແດງເຫຼືອງເຮືອ ເພື່ອເປັນທີ່ຈໍາເຮັດຕານາປະມານວ່າໄດ້ເດືອນເສບບຣມວລ ຕາມຄຳນິນຕ້າວແສນປິງ ຜູ້ໃຫຍ່ອັນທ່ານໃສ່ໄວ້ຕັ້ງຕື່າ ກັບຕ່ານແສນຈິຕັດປຸ່ນຍາ ‘ໄດ້ສັນທານກັນວ່າ ສອງຮາອກມາສ້າງມັນທຸກໆຄົບບຣມວລຕໍ່າມອາຍຸ ແຕ່ມັກຕາຕາປອແລ້ວ ຈຶ່ງປກປ່າງວ່າບ້ານນອກວ່າສມເຕັກເຈົ້າຈັກຜ່ານມາຕາງນີ້ ຫ້ອງຈົ່ງກັນແປ່ງທາງດີເສັ້ນໃຫຍ່ຕັ້ງໜ້ອນ້າ ພຣົມຕັ້ນກລວຍຕັ້ນອ້ອຍໄວ້ຕັ້ງຈ່ອ່ ນ້ອຍและตุงຈີຍ ທີ່ໄດ້ສູງໃຫ້ຍໍ່ທີ່ໄດ້ຕໍ່າໃຫ້ມເປັນເປົວຕົ່ມໃຫ້ມເນັ້ນ ທີ່ເປັນ ຮັກທີ່ອຸດອອກເສື້ອງ ທີ່ໄດ້ເປັນແນ້ຳທີ່ອຸດເປົງຂ່າວພຣະເໝືອຫ້ວຈັກຜ່ານມານີ້ ຕາງເສັ້ນນີ້ຈັກຮອດອອກວັດສຸ່ງເມັນແຕ່ແລ່ລ່...’

“...ພອເສັ້ຈົນທຸກອ່າງແລ້ວ ກີ່ເຂົ້າໄປໄຫວ້ເຈົ້າເຫຼືອຫ້ວ່າງານທຸກ ອ່າງເສັ້ຈົນບຣມວລແລ້ວ ສນຍະກຣມຍາຕຣາໄດ້ ແລ້ວປ່າວຮອງບຸນນາງນ້ອຍ ໄຫຍ່ໄພເພື່ອເພົ້າຂ້າແຜ່ນດິນ ໃຫ້ແຕ່ງເສັນເຈັງ ເສັນນຳ ແລະເສັນ ๔ หมູ່ ຄຣບຖ່າ ເໜີ່ ທີ່ຕື່ບີປົກອ່ານ້າ ອອກດາບກຳລັດຕໍ່າມຫລັງ ເສື່ຍນັນເນີຍເກີດກັ່ນ ໂຮຮອງໄປທ່າງອົງເຈັງແຈ້ງເຈົ້າອາກຈາກເວິ່ງໂພສັຍຕໍ່າມມັກຄາໄປ ກົງຮ່ອງ ກາສທ້ານັດອັນຕັ້ນ ເຂົາຕະເທີຣີມກັ້ນໄວ້ ຄ້າວ່າເຈົ້າພ້າຈັກຜ່ານມາຍາມເຢັງ ແລ້ວ ກົງຄວາຍຕານແກ່ພຣມຫາເຕຣເຈົ້າ ເສັ້ຈົນແລ້ວອອກຈາກຮ່ອງກາສດອນຕັ້ນ ຍາມຕາ ວັນປ່າຍຂັ້າມໂຕ່ງນ້ອຍສູ່ບ້ານດົງຫລວງ ດັນທັງປົງອອກມາຮັບປາກກິບໆ ຜິດ ເສື່ຍພຣະເຈົ້າເມື່ອເປັນລື້ມ້າຍືດຍ້ອກອງທາງ ພົ່ອກົມໍາຄວາຍປູຈາດ້ວຍແຜ່ນ ຜ້າພ່ອງປູຈາຕາມແຕ່ໄດ້ພຣມຫາເຕຣເຕ່ານໄທກີ່ຮັບແລ້ວເຫັນສະຮຣມພອສົມຄວາ ແກ່ເວລາຕາວັນກາຕົກຕໍ່າໃກລັດໍາລົງແລ້ງ ອົດໃຈແໜ່ຍກຍ່າງອອກຈາກບ້ານດົງ ຫລວງ ດັນນຳເປັນໜູ່ຫຼຸກົ້ນແບກຄັວຕານ ເຂົາຮູບາຂຶ້ນຄານໜາມອອກສົງໄປ

ตามトイ่น้อย ยามตะวันย้อยลงก็ไปถึงวัดสูงเม่นแห่งกว้าง “วัดกึกวัดเก้า
วัดตุ้มเจ้ามหาเถร” เป็นเดือน ๗ ออกค่ำ พริ่วว่าได้วัน ๓ ยามค่ำ มหาเถร
เจ้า ก็เข้าบ้านในวิหาร ผู้คนยกครัวมาตานแวดล้อมแล้วตั้งฉลองธรรมไป
จนยอดวันเป็นพระจันทร์เมืองใสส่องเป็นปฐมห้องหนึ่งก็แล้วแต่นี้ก่อนแล่
...”

(๔) ปี พ.ศ. ๒๓๗๖ (จ.ศ. ๑๙๕๔) ครูบากัญจนอรัญญาสีมาหะเตร ได้เดินทางไปยังเมืองนันทบุรี
หรือเมืองน่าน เพื่อร่วมสังคายนาพระไตรปิกุลและคัมภีรธรรมเรื่องต่างๆที่วัดช้างค้ำ (วัดจ้างก้า) ซึ่งประกูล
หลักฐานเป็นศิลารากี ปัจจุบันเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์จังหวัดน่าน (เลขทะเบียน ๔๖๔/๒๕๓๓) โดยศิลาร
จากรากดังกล่าวระบุถึงการสร้างคัมภีรธรรมของครูบามหาเถร (ดร.ยันส์ เพนร) และอาจารย์ศรีเลา เกษพรหม
แห่งสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ทำการศึกษาสำรวจและแปลไว้โดยมีข้อความว่า

“จุลศักราชได้ ๑๙๕๔ ตัว ปีก้าไส ยังมีพระมหาเถรเจ้าตนหนึ่ง
จื่อ กัญจนอรัญญาสี (อยู่) เมืองแป๊ (แพร) เป็นเก้า (เป็นหัวหน้า) และ
ศิษย์เจ้าตั้งมวล จารเดินเทศมาแต่เมืองแพร หนปจัมทิศเข้ามาถึง เมื่อ
น่านตีนี้ แล้วจึงได้นำอานาบุญชี้เงิง ศรัทธาภายใน ภายนอกตั้งมวล
ศรัทธาภายในมีพระสงฆเจ้าอันอยู่เมืองน่านตีนี้ ศรัทธาภายนอกมีเจ้า
เมืองน่านตีนี้ เป็นเก้าและอุปราช ราชวงศ์ เจ้านายตั้งมวล พร้อมกัน
สร้างยังอักษธรรมคัมภีร์ไตรปิกุล ตั้งมวลໄວไซตกพุทธศาสนาห้าปัน
(๕๐๐) พระวัสสา แล...”

“...สังรอมธรรม (รวมธรรม) ตั้งมวลอันได้สร้างนี้ เป็นธรรม
ร้อยปลาย ๔๐ สิบ ๒ มัด (๑๔๒ มัด) จัดเป็นผูกได้ปันปลาย ๖ ร้อยปลาย
๓ ผูก แล (๑,๖๐๓ ผูก)...ได้อฉลองธรรมแต่เมื่อจุลศักราชได้ ๑๙๕๔ ตัวปี
เมืองเร้า เดือน ๘ เป็น เมืองว่า วันอาทิตย์ ไทย (ว่า) เต่าสี วันนั้นแล ครั้น
ว่าฉลองแล้ว พระมหาเถรเจ้ากี้ยกເອພະສັກສົມຈຳເຈົ້າ ເມື່ອ (ນຳກລັບ) ตັງ
ໄວไซຕກພຸດທະສານາໃນເມືອງແພ່ (ເຮືອງໂກສ້ຍ) ປັຈຸມທີ່ ວັນນັ້ນ ແລ້ວ ພຣະ
ມາເທິຣເຈົ້າເກີດມາໃນປັດເຮົາ ອາຍຸໄດ້ ๔๙ ປີ ຈຶ່ງໄດ້ອໍາລົງຮຽນນີ້ແລ້...”

นอกจากนี้ ในตำนานธรรมครูบามหาเถร ยังได้กล่าวอีกว่า

“...ລູ້ຈຸລົກສັກຮາຈິດ ๑๙๕๔ ຕັ້ງປົກດໄສ ມາທິຣເຈົ້າຍສີໄຫຍ່ຕົນໄຟ
ໃນການສັງຮອມຮຽນ ຈຶ່ງໄດ້ນຳສີ່ຜູ້ເປັນບັນທຶກເຂົ້າສູ່ ນັນທຶບຮູ່ສລືເມືອງໃຫຍ່
ຈຶ່ງເຂົ້າໄປໄຕ່ຄາມຫຍັງປັນທຶກສົມຈຳເຈົ້າ ພຣະມານົມຜູ້ຮູ້ຍັງເອາໄຈໃສ່ສະຫານ
ຍັງມີອູ້ກ່າວວ່າອັນ ຍາມນັ້ນເສັນຜູ້ໄຫຍ່ກີນມິນຕົກສູບເຈົ້າເຂົ້າສູ່ວັດໄຫຍ່ຈຳກັ້

พำนักอยู่แล้วทางหมู่ชุมชนนำรำขการเข้าไกลักรำให้วบกทให้ตันกินเมืองเจانبุญเรื่องท่านได้นามเชื่อว่าพระยารัตนหัวเมืองแก้วตนใจบุญว่า ข้าแด่พระบุญเรื่องตนเป็นเจ้าบดีพระมหาเถรเจ้ามาแต่เรียงโกศัย ตนบ่อจะยังพุทธศาสนาเข้ามาสู่เมืองเราตนมีใจเปียนเท่าฟ้าเป็นแขกแก้วแก้วแห่งพระศาสนาที่นั้นเจ้าเมืองก็มีความยินดีว่าตนบุญมิจักมาตรฐานปานตั้งไว้ยังพระสัทธรรมเจ้าในฐานะที่นี้ก็เป็นนิมิตดีแล้ว จึงเสด็จเข้าสู่อารามถามได้ถวายปัจจัยแก่ครูบาฯ จึงสนทนตอบด้วยว่า ข้าแด่โพธิสมปานเจ้าใหญ่ ในนั้นทบูรีสลีนคณ์ เป็นนักประษญบัณฑิตจากอาจารย์กหากมีแต่ตัวไปอยู่ในปุดอยถือเอนถ้ำราเวขา หากได้เข้ามาช่วยก้าวศาสนาภกอาพระสัทธรรมเจ้าเข้าสู่หมู่เนยสัตว์ ก็จักเป็นปัจจัยแก่โลกใต้โลกแต่ขอหื้อเจ้าอาชญาไปนิมนต์มา แคมเล่าว่า มหาเถรเจ้าจักมกมาสังคายนา พระธรรมคัมภีร์อันมีในวัดจังก้า แล้วห้อมนตรีที่มีลายสือดีเข้าหมู่ເเอกสารกันเข้าสู่อารามหลวงจังก้าแล้วເเอกสารกันตั้มใบลานไปภูภากงานยิ่งใหญ่ตั้งหากไไวหื้อแข็งแห้งดีงามแล้วมัดเป็นกำ เพื่อจักระทำเป็นโ沿途ล้วนหลายหมื่นถ้วนใบลานแต่ดีหลี ตีนั้นพระยาหัวเมืองแก้ว รับแล้วจึงแต่งตั้งหื้อตัวไว้ยา ไปตักก้องร่องป่าวบอกข่าวแก่เจ้าเมือง ตามอาชญาบรรลุแล้ว ได้นักประษญหั้งบ้านในบ้านนอกເเอกสารกันเข้ามาสู่วัดจังก้าแก้วกว้าง เพื่อจักจวยกันสร้างพระสัทธรรมในอาرامจังก้า เจ้ารัตนหัวเมืองแก้ว ได้เป็นพระยาอุปถัมภะ กระทำนานอยู่ถ้วน ๗ วัน ๗ คืน ก็ได้คัมภีร์ ๔๕๕ ผูก นับเป็นมัดได้ ๙๗ มัด จัดเป็นใบลานได้ ๑๔,๕๐๐ใบ แล้วโยกย้าย คล้ายเดยไปยังหมานันทบูรีสลีแก้ว กว้าง จือว่าเมืองหลวงพระบาง พร้อมด้วยเจ้าพระยานันทบูรีสลีนคณ์ แล้วชุมหมื่นหน้าประชาชีติไปตามมัคคานาปีก่าเม็ด ยามนั้นจุลศักราชเปี่ยงชั้นแคมตัว ๑ เป็น ๑๙๖ ตัวปึกดย เข้าไปเกิงนันทบูรีแก้วกว้างหลวงพระบาง เข้าไปในมหาอารามช่วงใหญ่นำมเชื่อได้ว่า “วัดวิชุนราชวนาราม” แล้วจึงขึ้นเมตตา กับเจ้าพระยามีใจใหญ่ อันได้อาพระสัทธรรมมาไว หั่นเรือเตียวไปมาขวักไข่เหตุใจครรคณาเพรากลัวจักตกต่ำก้อยขอพระยอดสร้อยจึงพิจารณาได้อะ...”

“...ยามนั้นเจ้าเมืองศรีจังค์นิ่งดูรู้ว่ามหاهرเจ้ามาดี จึงแก้ห่อ เมตตาเตตานนับได้ว่า ๑,๘๐๐ เเงิน ท้อห่มีนัดไปกระทำยังปฏิสังขรณ์ ตี นั่งนอนลุกแล้วปักปวนหานักประชญ์ อาจารย์หาได้ยังใบลานมากล้วน บรรยายดี คนลายเสือดีที่อามาแต้มลายเสืออันพระสมณมนูนี จักบอกหั้งบ้าน ในบ้านนอกหลาย岷ตี เยี่ยนพระคัมภีร์ได้ ๗ วัน ๗ คืน เป็นที่ชื่นแก่ เจ้าหลวงพระบางและไฟร่น้อย ฉลองพระไตรปีฎก ยามนั้นฟ้าฝนก็ตกลง มากนักทั่วทั่วหลวงพระบาง พ้อวันถ้วน ๙ ก็ถ้าจากเมืองหลวงพระ บางเดียวทางใต้เต้าเข้าสู่เมืองนันทบุรีที่นั่นนับพระคัมภีร์ได้ ๘๕๐ ผูก รวมกันกับวัดจ้างก้า ต่อแต่นั้นก็ยกออกจากนันทบุรีนครไปสู่เวียงโกศัย แก้วว้างไปจอดยังอยุธยาที่วัดศรีจุมดังเก่า เพื่อทือพ่อเจ้าอินทิชัยราชาได้ นมัสการกราบไหว้ยามนั้นใช้ร ครูบาแก้วได้เข้าจำพรรษาที่วัดศรีจุมพือปืน

พระราชาแล้ว ก็ยกอกรไปตั้งไว้ที่ วัดสุ่งเม้น แคนด่านใต้แห่งเวียงโกศัย เป็นห้องที่ ๒ ก่อนแหล่

“...สิริรวมพระคัมภีร์ที่ได้บรรจุไว้ในหอไตรวัดสูงเม่น ครั้งนี้มี
๒๕๖๗ ม้า นับเป็นผูกได้ ๘,๘๔๕ ผูก นับเป็นปோகกำไบланได้ ๘๔,๕๐๐
ใบлан ล้วนแล้วแต่เป็นบาลีต่างๆ เช่น müลกัจจาญะ นิเทศนาม นิเทศ
ศพท์สูตร บาลีสูตรสังขยา นิเทศญาส-กิต-ตัทธิ รัมมะป่าตีะ...”

๖) ในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ครูบากัญจนอรัญญาสีมาเถร ได้เดินทางไปยังเมืองหลวงพระบาง ประเทศลาว เพื่อสร้างคัมภีร์พระไตรปิฎก ที่วัดวิชุนราช จันได้รับการยอมรับถือจากประชาชนในเมืองหลวงพระบาง เป็นอย่างมาก ซึ่งจากการศึกษาของ ดร.ยันส์ เพนน์ และคณะผู้ศึกษาจากวัดสูงเม่น ที่ได้ศึกษาเพิ่มเติม จากศิลารากีวัดวิชุนราช ๒ แผ่น ซึ่งค้นพบในปี ๒๔๓๐ ที่วัดวิชุนราช เมืองหลวงพระบาง จารึกด้วยอักษรธรรมล้านนา (ปัจจุบันย้ายไปตั้งอยู่ที่พิพิธภัณฑ์เมืองหลวงพระบาง) พบว่า ได้มีการกล่าวถึงการสร้างคัมภีรธรรมและพระไตรปิฎกของครูบากัญจนอรัญญาสีมาเถร ดังนี้

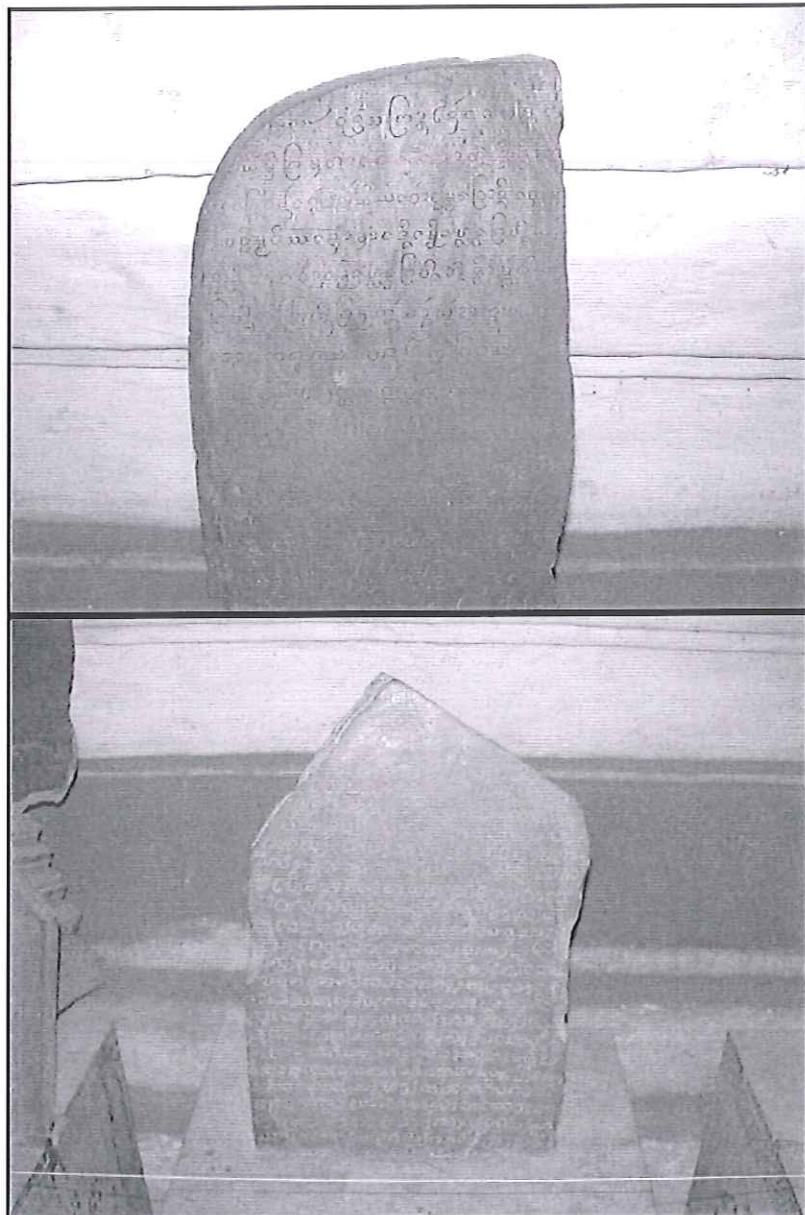
“...จุลศักราชได้ ๑๗๙ ตัว ปีรายสัน ยังมีมหาเกรเจ้าทั่วหนึ่ง
จื่อ กัญจนอรัญญาสวี เมืองแป๊ (แพร์) เป็นเก้าและศิษย์เจ้าทั่วมวล จารเดิน
เทศมาแต่เมืองแพร ยวน(ไทย) หนองจอมทิศ เข้ามาเดิงเมืองหลวงพระ
บางล้านช้างที่นี่ และก็ได้นำอาหน้าบุญขึ้นถึงเจ้าเมืองหลวงพระบางต่
นจึงอ่าวมังกร เป็นเก้า และเจ้าราชวงศ์เมืองหลวงพระบาง เป็นประทาน
พร้อมกันสร้างยังอักษะธรรม คัมภีร์พระไตรปิฎกทั่วมวลไว้ ใจตৎศานต
พระพุทธเจ้าทดลองต่อเต้า ๕๐๐ พระวัสสา และได้อกลองธรรมที่นี่ เมื่อ
เดือน๔ เป็น เมืองวัววันอังคาร ให้ชื่อว่า “วันไก่” จึงแล้วบรรมมวลแท้แหล่...”

“...สังรอมธรรมตั้งมวล อันได้สร้างนี้ เป็นธรรมจำนวน ๒๔๒ มัด
จัดเป็นผูกว่าได้ ๒,๘๒๕ ผูก จัดเป็นเงินก้าจ้างแต้มเขียนสมเด็จพระเป็น^{๑๙}
เจ้าเมืองหลวงพระบางมีเงินยอม ๔๔ ตั้ง เจ้าราชวงศ์มีเงินกลางหัก^{๒๐}
๑๙,๒๐๒ บาท ปลาย ๗ ก้า ปลาย ๒ ແಡງ เงินฝ่ายศรัทธาชาวเมืองแพร่มี^{๒๑}
เงิน ๑ ชั่ง ๑๐ คำลึง ปลาย ๑๐ ลึง แต่คำปั่วปอกธรรม เสียง ๑๒,๙๐๐^{๒๒}
ແພ່ນ ແລະ ธรรมที่เจ้าเมืองหลวงพระบาง สร้างเป็นธรรม ๓๔ มัด ธรรมที่^{๒๓}
เจ้าราชวงศ์สร้างเป็นธรรม ๑๗ มัด และธรรมที่ศรัทธามือของแบ่สร้างเป็น^{๒๔}
ธรรม ๓๑ มัด ครั้นว่ากลอง (ธรรม) แล้ว พระมหาເຄຣเจ้ากີຍເກຣະ^{๒๕}
ສັທธรรมເຈົ້າตั้งมวลอันได้สร้างทั้ง ๒๔๒ มัดนີ້ ເນື້ອ (ນຳກັບ) ສູບປາຕັ້ງໄວ້^{๒๖}
ໂຫຼກພທຮສານໃນເມືອງແພ່ງຍວນ ຫນປັຈິນທີ່ ວັນນັ້ນ ແລ້”^{๒๗}

และศิลารัฐอีกด้านกว่า

“จุลศักราชได้ ๑๗๙ (พ.ศ. ๒๓๗๙) ปีรવายสัน เดือน ๔ เป็น เมืองว่าวันอังคาร ไทยว่าวันก้าไกได้อดลลงธรรมในวิหารวัดวิชุนที่นี่แล้ว ธรรมมลิขิตต โชคพุทธสส สนสนานนิพพานปจจุโภ หฤต โน นิจจ”

(ภาพศิลปอาารีกเกี่ยวกับการสร้างคัมภีรธรรมของครูบากัญจนอรัญญาสีมาเถร
ที่เมืองหลวงพระบาง คันพบในปี พ.ศ. ๒๔๓๐ ณ วัดวิชุนราช เมืองหลวงพระบาง ประเทศลาว)

๗) ในปี พ.ศ.๒๔๓๐ ครูบากัญจนอรัญญาสีมาเถรได้ร่วมกับพระเจ้าการิโระส เจ้าผู้ครอง
นครเชียงใหม่ ได้ร่วมกันหล่อ กังสตดาล ที่วัดพระสิงห์ จังหวัดเชียงใหม่ และนำกลับไปถวายไว้ที่วัดพระธาตุหริภุญ

ชัย เมืองลำพูน ซึ่งเป็นกังสดาลที่หล่อตัวยหงส์สัมฤทธิ์ทรงกลมวงเดือน มีเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๒๘ ซม. ขอบหนา ๗ ซม. ที่รอบบนขอบ Jarvis ด้วยอักษรธรรมล้านนา ตัวอักษร方才กขามให้ญี่ ตัวเลขให้รา

ผลงานด้านการสร้างถาวรวัดถุที่กลายเป็นโบราณวัตถุ/โบราณสถานในปัจจุบัน

หลวงพ่อครูบามหาเกร นอกจากท่านจะเป็นพระมหาเถระนักประชากฎีที่สนใจงานด้านหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาและสร้างวรรณกรรมพุทธศาสนาอย่างมากมาอย่างแล้ว ท่านยังเป็นพระนักพัฒนา ก่อสร้างถาวรวัดถุทางพุทธศาสนาไว้อีกด้วย โดยมีผลงานที่สำคัญ ดังนี้

๑. ในระหว่างปี พ.ศ.๒๓๖๕-๒๔๐๘ สมัยที่ท่านดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดสูงเม่น ท่านได้ปฏิสังขรณ์วัดและสร้างถาวรวัดถุไว้ที่วัดมากมาย โดยเฉพาะอุโบสถที่มีความคงทนสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

๒. ในปี พ.ศ. ๒๓๗๐ – ๒๓๗๗ ครูบาภัญจนอรัญญาสี ได้ชักชวนพระมหาราชครุวัดสวนดอกที่ร่วมกับสังคายนาพระไตรปีกุก ร่วมกับบูรณะหอไตรวัดพระสิงห์ที่สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยพระเจ้าติโลกราช และต่อมาได้มีการบูรณะปฏิสังขรณ์อีกครั้งในสมัยพระเจ้ากาวิโรส ในปี พ.ศ.๒๔๑๒

๓. พ.ศ. ๒๓๙๓ ได้ก่อสร้างเจดีย์วัดมหาโพธิ เพื่อบรรบุพรมารยาธที่นำมาจากประเทศพม่า ร่วมกับเจ้าหลวงอินทิวัชัยราชา เจ้าหลวงเมืองแพร่

๔. ได้สร้างหอไตรวัดสูงเม่น เป็นที่เก็บรวบรวมคัมภีร์ธรรมและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ร่วมกับเจ้าหลวงอินทิวัชัยราชาและชาวสูงเม่น

๕. สร้างวัดศรีดอก อำเภอสูงเม่น เพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนาให้ชาวสูงเม่นอีกวัดหนึ่งซึ่งวัดศรีดอกก็ยังคงเป็นวัดมาตรฐานปัจจุบัน

๖. ปี พ.ศ.๒๔๐๓ (จ.ศ.๑๒๒๒) หล่อร่องกังสดาลใหญ่ที่วัดพระสิงห์แล้วนำไปไว้ที่วัดพระธาตุหริภุญชัย จังหวัดลำพูน (ระหว่างลักษณะเป็นหงส์สัมฤทธิ์ ทรงกลมวงเดือน เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๒๘ เซนติเมตร หนา ๗ เซนติเมตร จากรากเป็นภาษาไทยyan ตัวอักษร方才กขามให้ญี่ ตัวเลขเป็นเลขให้รา)

๗. ได้สร้างพระพุทธรูปโดยเฉพาะลักษณะของพระพุทธรูปไม่ปางต่างๆ ไว้ที่วัดสูงเม่น

๘. สร้างวัดดอนแก้ว อำเภอสูงเม่น ที่วัดนี้ได้สร้างฐานเป็นดอนเจดีย์ไว้สำนับฐานว่าจะบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้บ้างแล้ว ปัจจุบันชาวบ้านดอนแก้วได้สร้างเจดีย์ขึ้นไว้ในที่ที่เดิมและในทุกๆ ปี มีพิธีสมโภชให้ผู้มีจิตศรัทธามาทำบุญร่วมกัน

๙. ท่านได้มีการเก็บรักษาสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ เช่น เครื่องอัญเชิญ จานชามเครื่องสังคโลก เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันสามารถศึกษาสิ่งของต่างๆ เช่น บานตร สำรับอาหาร จาน ชามสังคโลก ที่ใช้ในสมัยนั้นได้ที่วัดสูงเม่น

สรุปในระหว่างปี พ.ศ.๒๓๕๐ – ๒๔๐๕ ครูภัญจนอรัญญาสีมหาเกร ได้บำเพ็ญศาสนกิจในเขตล้านนา ประเทศไทยและเมืองหลวงพระบาง โดยให้มีการชำระตรวจสอบพระไตรปีกุก การสร้างคัมภีร์ธรรม อธิบายพระไตรปีกุก และการรวบรวมคัมภีร์ธรรมต่างๆ ขึ้นมา เพื่อให้พระพุทธศาสนามีความยั่งยืน นอกจากนี้ ก็ได้บูรณะปฏิสังขรณ์หอไตรวัดพระสิงห์ สร้างถนนทบทอดธรรมวัดสูงเม่น อันเชิญพระบรมสารีริกธาตุและพระธาตุจากพม่ามาบรรจุประดิษฐานไว้ที่วัดมหาโพธิ เวียงโกศัย และหล่อ กังสดาลไว้ที่วัดพระธาตุหริภุญชัยนับว่า เป็นพิพานที่ตั้งประโยชน์อย่างยิ่งที่จะหาพระเครื่องรูปใดเสมอเมื่อน ดังนั้น ครูภัญจนอรัญญาสีมหาเกร จึงเป็นเพชรน้ำเงือกของชาวเมืองแพร่และชาวสูงเม่น และเป็นพระมหาเถระนักประชากฎีที่ได้สร้างความเจริญรุ่งเรืองให้พระพุทธศาสนา เป็นนักอนุรักษ์ที่สืบสานวรรณกรรมล้านนาให้สูงหายาด ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ลูกหลานควรภูมิใจและได้เจริญรอยตามปฏิปทาอันเฉียบลาด มีความกตัญญูรักคุณ มีจิตใจเมตตา นำนาบุญและความรู้สู่ลูกหลาน อันเป็นมงคลทางปัญญาที่สูงส่งในแผ่นดินล้านนา

“เส้นสาย ลายศิลป์ในคัมภีร์ใบลานและพับสา”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลิปิก มากกว่า

**สาขาวิชาศิลปะไทย คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล-ล้านนา เชียงใหม่**

เอกสารประกอบการเสวนาวิชาการ

เรื่อง “ศาสตร์และศิลป์ในคัมภีร์ใบลานและพับสา”

จัดโดย ศูนย์ใบลานศึกษา สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วันศุกร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๗

ณ ห้องพุทธศาสนา อาคารเทพรัตนราชสุดา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

“เส้นสาย ลายศิลป์ในคัมภีร์ใบลานและพับสา”^๑

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลิปิกร มาแก้ว^๒

“โครงเรียนห้องอาบน้ำวังหิน ไครเมียร์พาร์ลิน ห้องมั่นขายหมั่นค้า ไคร์ไปสวรรค์ขั้นฟ้า ห้องไปแก้ผ้าในวัด”

คำโบราณล้านนาได้กล่าวสืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ความหมายคือ หากอยากรสึกษาให้เข้าหาพระธรรมคำสอน ดูจากอาบน้ำวังหิน อยากมีทรัพย์สินเงินทองให้ขยันทำมาค้าขาย อยากรับแต่ความสุขดั่งอยู่ในสวรรค์ขั้นฟ้า ให้ไปแก้ผ้าห้องคัมภีร์ ซึ่งหมายถึงการศึกษาหาความรู้ในพระธรรมคัมภีร์ หรืออาจตีความถึงการค้นหาเพื่อความหลุดพ้นเข้าสู่พระนิพพานก็อาจเป็นได้ วัฒนธรรมล้านนามีความเชื่อเรื่องอนิสงส์ของการเจริญคัมภีร์ใบลานถวายวัดเพื่อเป็นพุทธบูชาและสืบทอดพระพุทธศาสนาให้ถึง ๕,๐๐๐ พระวัสสา โดยเชื่อว่า “การสร้างอักขระธรรมหนึ่งตัวมีอนิสงส์เท่ากับการสร้างพระพุทธรูปหนึ่งองค์” ในอดีตการเจริญคัมภีร์ใบลาน หรือการคัดลอกนั้นโดยมากจะเป็นกิจกรรมทางศาสนา หรือผู้ที่เคยบวชเรียนมาแล้ว และเป็นเพศชาย ส่วนผู้หญิงนั้นไม่มีโอกาสที่จะบวชจึงทดลองโดยการใช้ฝีมืออันประณีตบรรจงในการทอดผ้า ถักทอเป็นผ้าสำหรับห้องคัมภีร์ เพื่อจะได้อานิสงส์เช่นเดียวกันกับฝ่ายชายอีกทั้งยังเป็นการเก็บรักษาป้องกันแมลงต่างๆทั้งหลายอีกขั้นหนึ่ง ผ้าห้องคัมภีร์มีทั้งลายไทยที่วิจิตรบรรจงสวยงามผ้านกับการใช้ไม้ไผ่สอดในผ้าทอเพื่อเสริมความแข็งแรงทนทาน อีกประการหนึ่งด้วย ดังนั้นการแก้ผ้าในวัดคือการแก้ผ้าห้องคัมภีร์เพื่อศึกษาหาความรู้นั่นเอง

ศิลปะ คือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแสดงออกซึ่งอารมณ์ ความรู้สึก ตามบริบทของวัฒนธรรมนั้นๆ ถ่ายทอดผ่านหัศจรรย์ทางศิลปะ คือ เส้น สี แสง เงา รูปร่างรูปทรง องค์ประกอบทางศิลปะ เป็นต้น สื่อความหมาย สร้างสัญลักษณ์ ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ในหักฉะฝีมือ ออกแบบในรูปแบบต่าง เช่น ภาพวาดลายเส้น จิตรกรรม ประติมากรรม ศิลปะภาพพิมพ์ เป็นต้น ในอดีตศิลปสร้างขึ้นเพื่อรับใช้ความเชื่อ ความศรัทธาทั้งในศาสนา และสถาบันกษัตริย์ ซ่างที่มีฝีมือจะรับใช้กษัตริย์,เจ้านายในวัง เรียกว่า ซ่างหลวง ส่วนซ่างที่ทำงานอยู่นอกวัง เรียกว่าซ่างราชภูร์หรือซ่างชาวบ้าน สร้างสรรค์ผลงานเพื่อวัดวาอารามศาสนสถาน ของชาวบ้านทั่วไป

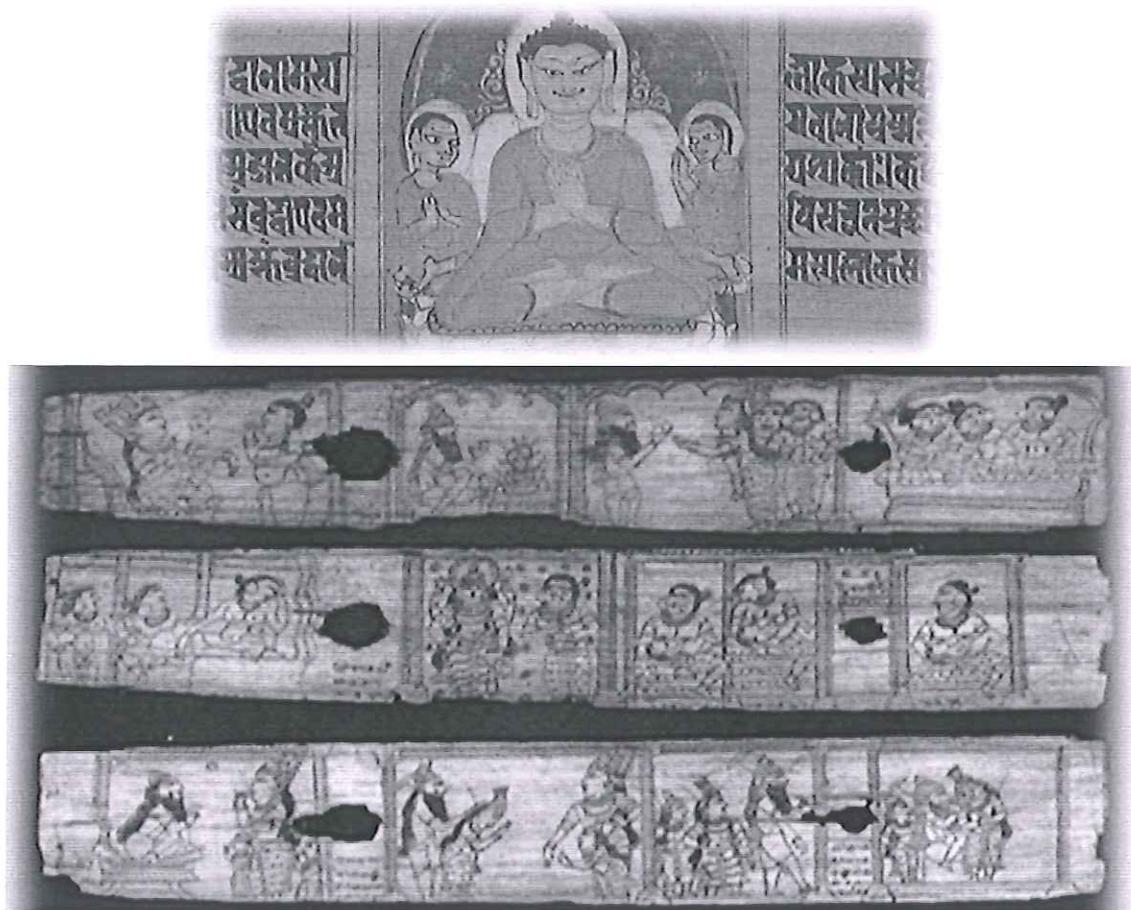
^๑ เอกสารประกอบการนำเสนอวิชาการ เรื่อง “ศิลป์และศิลป์ในคัมภีร์ใบลานและพับสา” จัดโดย ศูนย์ใบลานศึกษาสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วันศุกร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๗ ณ ห้องพุทธศาสนา อาคารเทพรัตนราชสุดา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

^๒ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่

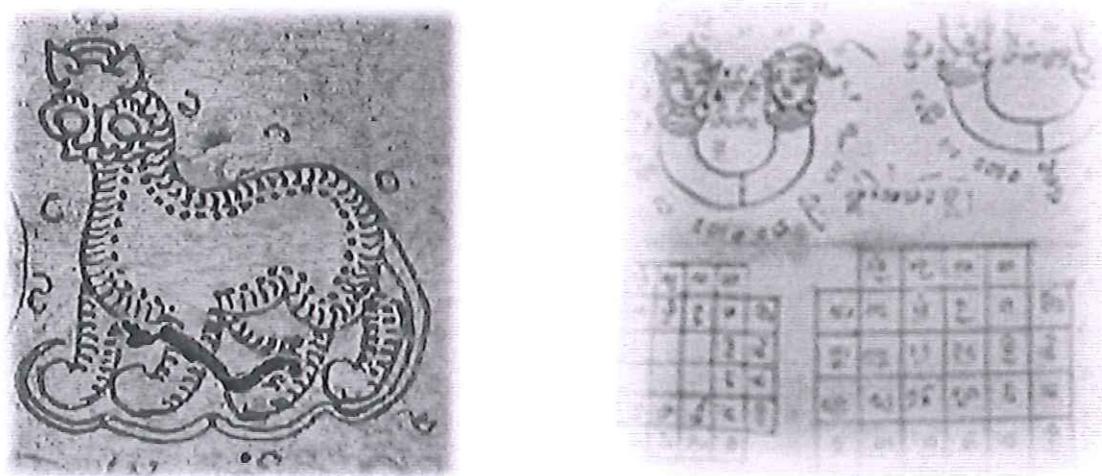
เส้นสาย ลายศิลป์ในคัมภีร์ใบลานและพับสา ที่ปรากฏในล้านนาเท่าที่พบ ลวดลายการด้วยเหล็กการบนคัมภีร์ใบลานของล้านนานั้นมีน้อยมาก ส่วนมากจารลวดลายเพื่อประกอบด้านหน้าและส่วนท้ายของเนื้อหาเท่านั้น จะปรากฏในส่วนกลางเพื่อคั่นเนื้อหาไว้มากนัก ลวดลายที่จารเพื่อประกอบเนื้อหานั้นแทบจะไม่มีเลย จะพบการจารลวดลายลงบนใบลานเพื่อประกอบหรือใช้เป็นสื่อประภูรูปในสายของวัฒนธรรมอินดู ในประเทศไทยเดิม ศรีลังกา และอินเดียเช่น การจารใบลานเป็นรูปของเทพเจ้าต่างๆ เป็นต้น

ส่วนในสายของวัฒนธรรมพุทธ การจารลวดลายบนใบลานจะพบทั้งในประเทศไทยเดิม ศรีลังกา เนปาล ทิเบต และพม่า เป็นต้น เนื้อหาของภาพการจารใบลานเป็นภาพพุทธประวัติ ชาดก ฯลฯ มีทั้งลายจารที่มีสีดำ เพียงสีเดียว และจิตรกรรมพหุรูป รวมถึงลวดลายตกแต่งไม้ประกับธรรมและไม้บานชักก็มีความวิจิตรบรรจงมีทั้งการใช้ลายคำน้ำเต้ม และบันสนมุกรักเป็นลวดลายต่างๆ หรือแกะลักษณะนูนต่ำแล้วปิดทองคำเปลว ก็มีความงามไม่ต่างกัน ซึ่งต่างจากการเขียนภาพจิตรกรรมเพื่อประกอบเนื้อหาของวรรณกรรม ดำเนิน พงศาวดาร โทรасาสตร์ กฎหมาย ตำราฯ ปรัชญาธรรมในทางพุทธศาสนาในสมุดข่อย สมุดไทย ปรากฏมากนัยเท่าที่พบนับตั้งแต่สมัยอยุธยาเป็นต้นมา พบทภาพจิตรกรรมที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา เช่น พุทธประวัติ ทศชาติ ปริศนาธรรม และไตรภูมิ เป็นต้น ภาพจิตรกรรมเหล่านี้เกิดจากความศรัทธาในพระพุทธศาสนา ปราณဏที่จะจารโลงสีบอดพุทธศาสนา จึงมีความวิจิตรบรรจง ประณีต งดงาม ส่วนมากก็จะเป็นช่างหลวงได้เขียนขึ้น ส่วนในพับสาของล้านนา ปรากฏการเขียนภาพลายเส้นและภาพจิตรกรรมเพื่อประกอบวรรณกรรมในทางพุทธศาสนา มีน้อยมาก ส่วนมากมักจะเขียนเป็นภาพประกอบลวดลายยันต์และตำราต่างๆ เช่น ตำรา ยันต์ ตำราโทรасาสตร์ ตำราคชลักษณ์ และใช้เพื่อสำหรับบันทึกประวัติศาสตร์ ดำเนินต่างๆ เป็นต้น

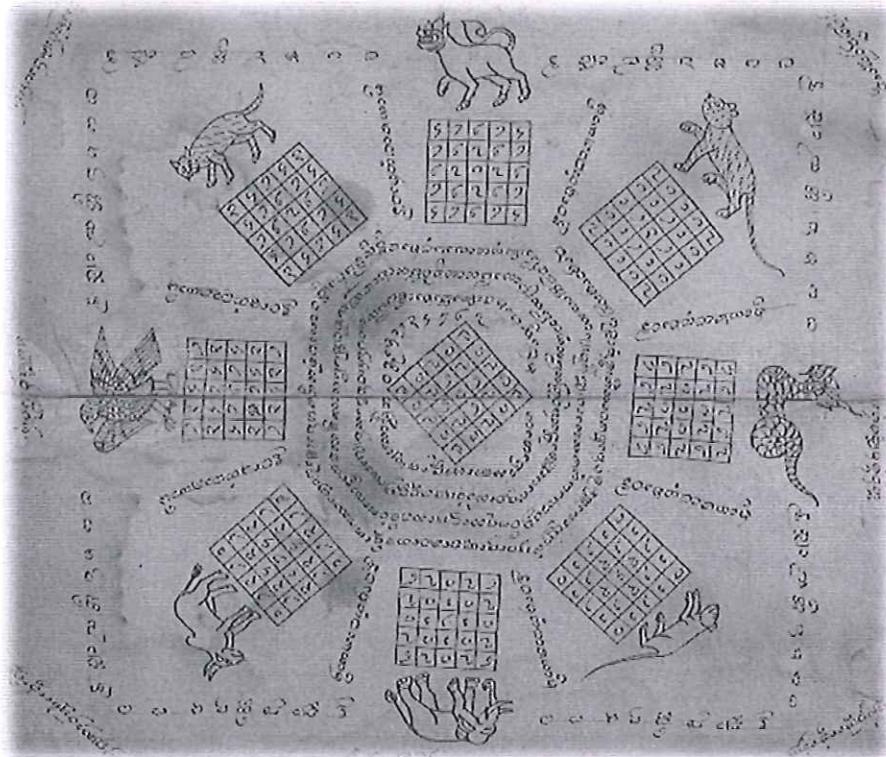
ในความงามเชิงช่างถือว่าเป็นช่างแบบชาวบ้านหรือช่างราชภัฏเป็นการเขียนของพระภิกษุ และผู้ที่เคยbatchเรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ในอักษรล้านนา อีกทั้งมีการคัดลอกสืบต่อๆกันมาหรือเขียนขึ้นเองเพื่อประกอบเนื้อหาของยันต์และตำราต่างๆ ส่วนมากเขียนเป็นลายเส้นด้วยหมึกสีดำ ระยะสีเพียงเล็กน้อยในกลุ่ม สีเอกสารค์ เช่น สีแดง สีดำ เป็นต้น ในการเขียนภาพจิตรกรรมกลุ่มสีพหุรูปปรากฏไม่มากนักอาจด้วยข้อจำกัดในอเด็ตเป็นของที่หายากและมีราคาสูง ต่างจากการเขียนภาพพระบภู และจิตรกรรมฝาผนังในวิหาร ซึ่งมีผู้อุปถัมภ์ด้วยความศรัทธาในการซื้อหัวสุดอุปกรณ์จากเจ้านาย คหบดี ศรัทธาประชาชน จึงมีวัสดุอุปกรณ์พร้อมมากกว่าและได้สร้างผลงานจิตรกรรมด้วยสีที่หลากหลาย

“ລວດລາຍຈຳຕ່າງປະເທດໃນລາຍຈິຕຣກຣມບນໄປລານ”

“ລວດລາຍຕ່າງໆ ໃນການເຂັ້ມພັບສາຂອງໜ້າລ້ານນາ”

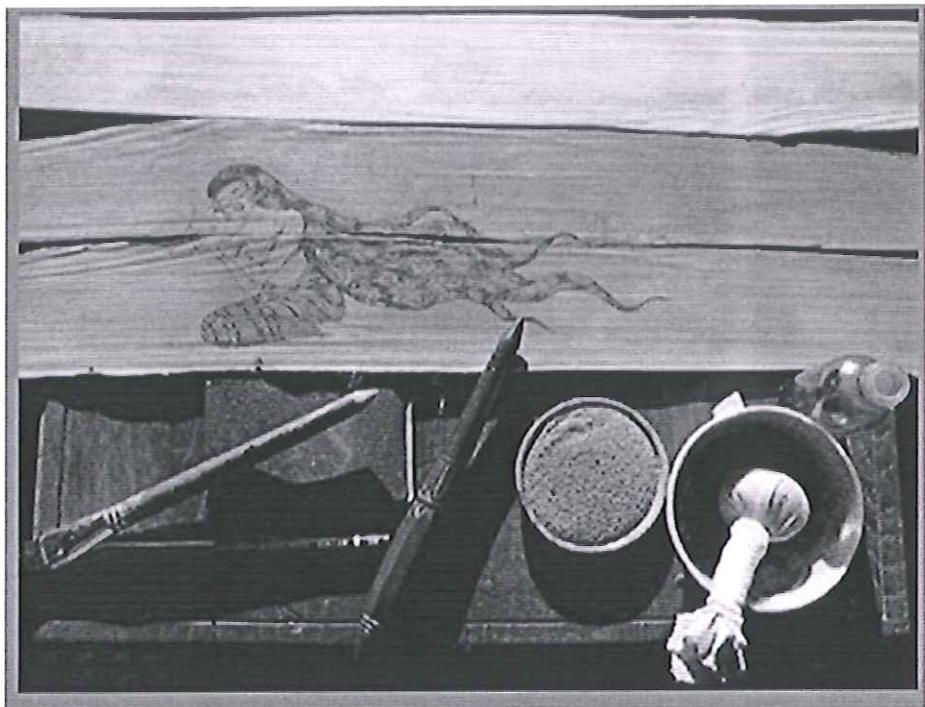
“ລວດລາຍຕ່າງໆ ໃນການເຂື້ອນພັບສາຂອງຫ້ານນາ”

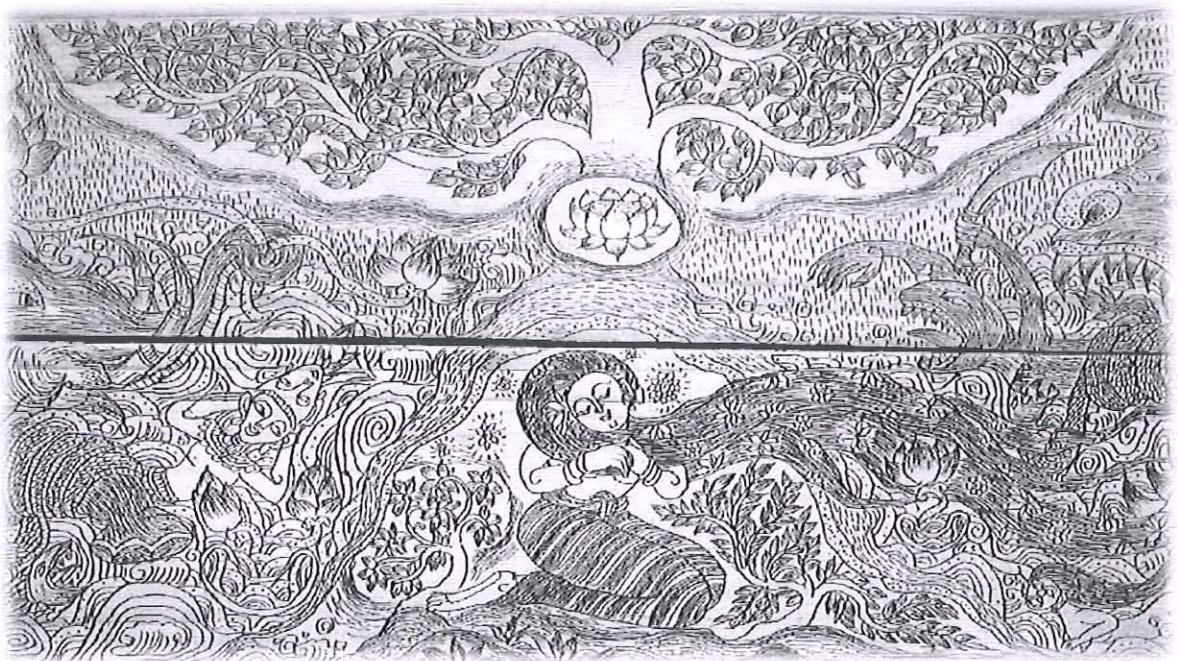
ประเภทของລວດລາຍທີ່ນີ້ມີເຂົ້າໃຈຢູ່ໃນພັບສາຂອງຫ້ານນາ ມີຄວາມໝາກຫລາຍໃນຮູບແບບໄໝມີລັກຊັນະຕາຍຕ້ວ ແຕ່ຈະມີລັກຊັນະເພາະລາຍເສັ້ນຂອງແຕ່ບຸກຄຸລ ຈາກແປ່ງຕາມລວດລາຍດັ່ງນີ້ຕີ່

1. ລວດລາຍຮູບທຽບເຮົາຄົນ ເຊັ່ນ ສາມເທິ່ງ ສີເທິ່ງ ຫ້າເທິ່ງ ຫກເທິ່ງ ແປດເທິ່ງ ວົກຄມ ວົງຮີ ເປັນຕົ້ນ
2. ລວດລາຍກາພພຣະພຸຖຣເຈົ້າ
3. ລວດລາຍທີ່ພົມເຫັນ ເຊັ່ນ ເທິງ ພຣະອິນທີ່ ພຣະພຣມ ທີ່ພົມເຫັນ ເປັນຕົ້ນ
4. ລວດລາຍບຸກຄຸລຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ພຣະອຣັນຕ໌ ພຣະສາວກ ແລະຜູ້ຂາຍ ຜູ້ໜູງ ເປັນຕົ້ນ
5. ລວດລາຍສັກວົງພານຕ໌ ເຊັ່ນ ພຣະຄູານາຄ ກິນເກີນຣາ ສິງໜໍ ມອມ ລວງ ເປັນຕົ້ນ
6. ລວດລາຍສັກວົງທີ່ຫຼັກແລະສັກວົງນໍ້ ເຊັ່ນ ເສື່ອ ສິງໜໍ ວ້າ ນຸ້ງ ນຸ້ງ ສູງ ລົງ ໄກ່ ຈຶ່ງຈົກ ປລາ ກຸ້ງ່າລາ
7. ລວດລາຍເຄື່ອລ້ານນາຫຼືພັນຮູ່ພຸກຫາຕ່າງໆ
8. ລວດລາຍທີ່ໃຫ້ອັກຂະລ້ວນແລະປະກອບກັນເປັນກາພຕ່າງໆ
9. ແລະລວດລາຍທີ່ໄໝສາມາດຈຳແນກໄດ້ ເຊັ່ນ ການປະກອບກັນຂອງຄົນກັບສັກວົງ ການປະກອບກັນຂອງຮູບທຽບເຮົາຄົນກັບຄົນ ຈັດຍູ້ໃນສິລປະແນວເໜືອຈົງ

แรงบันดาลใจจากเส้นสายลายศิลป์ในพับสาใบลานสู่การสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะความงามของ
ลวดลายที่ปราณีตในพับสาใบลาน ถือว่าเป็นความงามที่อกรมมาจากใจของผู้ที่วาดไว้โดยตรง เพราะส่วนมากแล้ว
คงไม่ได้ศึกษาด้านศิลปะมาโดยตรงในอดีตผู้ที่เขียนหรือจาร์ได้คัดลอกจากของเก่าที่ได้สืบทอดต่อๆ กันมา
แล้วแต่สายครุของแต่ละคนหรืออาจมีค่าครุสำหรับผู้ที่มีลายมืองานคัดลอกให้ แต่ลายเส้นที่วนนั้นจะมี
ลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล จากความงามงามจากใจในลวดลายเส้นสีของครุสลาในอดีตจึงเป็นแรงบันดาลใจ
ให้ ลิปigr มาแก้ไข ได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะในแนวศิลปะพื้นบ้านร่วมสมัยขึ้นโดยใช้วัสดุพื้นบ้าน เช่น ใบลาน
กระดาษสา นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ โดยการตีความใหม่จากการนรมทางพุทธศาสนา บทสรุป
โบราณ วรรณกรรมชาดกและปรัชญาธรรม นำมาสร้างสรรค์จำบนใบลานผ่านทัศนธาตุทางศิลปะ ชุดมารจบญญ
ในศิลปะพื้นบ้านล้านนา และอีกหลายฯ ผลงานที่เชื่อมโยงกับรูปแบบและเนื้อหาของพับสาใบลานล้านนา โดย
มีแนวความคิดหลักคือ ตามรอยครุ สู่การสร้างสรรค์ต่อ�อด โดยแสดงออกผ่านทัศนธาตุทางศิลปะสื่อแสดงออก
ถึงความรู้สึกในวิถีพื้นบ้านจิตวิญญาณแห่งล้านนา

ประวัติวิทยากร

ประวัติผู้เสนอโครงการ

ชื่อสมณศักดิ์ พระครุวิบูลสรภัญ ชื่อเดิม พระมหาปลัดเทพ ฉายา พุทธชาโต
นามสกุล พุทธชูชาติ เกิดวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๒๓ อายุ ๓๔ ปี พระรา ๑๒
วัดสูงเม่น ตำบลสูงเม่น อำเภอ สูงเม่น จังหวัดแพร่ โทรศัพท์ ๐๘๔ - ๕๓๒๖๙๔,
๐๘๖-๗๓๑๓๖๖๒

การศึกษา ุปถัททางธรรม ปร.๓ และ นักธรรมเอก สำนักเรียนคณะจังหวัดแพร่

ุปถัทโลก ปริญญาตรี พุทธศาสตร์บัณฑิต (พธ.บ) ภาษาอังกฤษ (เกียรตินิยมอันดับ
๑) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (ศช.ม) สาขา การสอนภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (เกียรตินิยมอันดับ ๑)

ปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม) วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (เกียรตินิยมอันดับ ๑)
ทุนพระราชทาน ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รุ่นที่ ๓
ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๕

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดสูงเม่น

ผลงาน

- ครุสอนพระบรมราชโองการ แผนกธรรม-บาลี
- ครุพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
- เป็นเลขานุการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดสูงเม่น ปี พศ.๒๕๕๐ – ปัจจุบัน
- เป็นเลขานุการสำนักศาสนศึกษา วัดสูงเม่น ปี พศ.๒๕๕๐ – ปัจจุบัน
- เป็นเลขานุการแหล่งเรียนรู้การอนุรักษ์คัมภีร์ใบลานวัดสูงเม่น ปี พศ. ๒๕๕๕ – ปัจจุบัน
- เป็นเลขานุการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลสูงเม่น ปี พ.ศ.๒๕๕๑ – ปัจจุบัน
- เป็นเลขานุการสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดแพร่ แห่งที่ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๕๓ – ปัจจุบัน
- พระธรรมวิทยากร ประจำจังหวัดแพร่ สังกัด กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

- เป็นเลขานุการโครงการท่องเที่ยววิถีศาสนา ประจำวัดสูงเม่น กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ปี พ.ศ.๒๕๕๗
- เป็นหัวหน้าโครงการบรรพชาอุปสมบทเฉลิมพระเกียรติภาคฤดูร้อนอำเภอสูงเม่น ปี พ.ศ.๒๕๕๐ ถึงปัจจุบัน
- เป็นผู้ดูแลศูนย์แหล่งเรียนรู้ศิลปะ ศาสนาและวัฒนธรรมวัดสูงเม่น ปี พ.ศ.๒๕๕๐ – ปัจจุบัน
- เป็นผู้ช่วยผู้วิจัยการจัดการความรู้ประเพณีทางธรรม วัดสูงเม่น ปี พ.ศ.๒๕๕๐
- หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา และงานวิชาการ ประจำกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดแพร่ ปี พ.ศ.๒๕๔๘ – ๒๕๕๖
- หัวหน้าโครงการองค์กรแห่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นโรงเรียนพุทธโกศัยวิทยา จ.แพร่ ปี พ.ศ.๒๕๔๙ – ๒๕๕๖
- เป็นผู้ประสานงานและดูแลนักเรียนทุนพระราชทานจังหวัดแพร่ ปี พ.ศ.๒๕๕๐ – ๒๕๕๖
- ได้รับรางวัลครุดีเด่นประจำสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ปี พ.ศ.๒๕๕๑
- เข้ารับการอบรมผู้บริหารมืออาชีพ จากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๑ -๕๓
- เป็นเลขานุการสำนักศาสนศึกษาแผนกรรคม – บาลี วัดสูงเม่น ปี พ.ศ.๒๕๕๐ – ปัจจุบัน

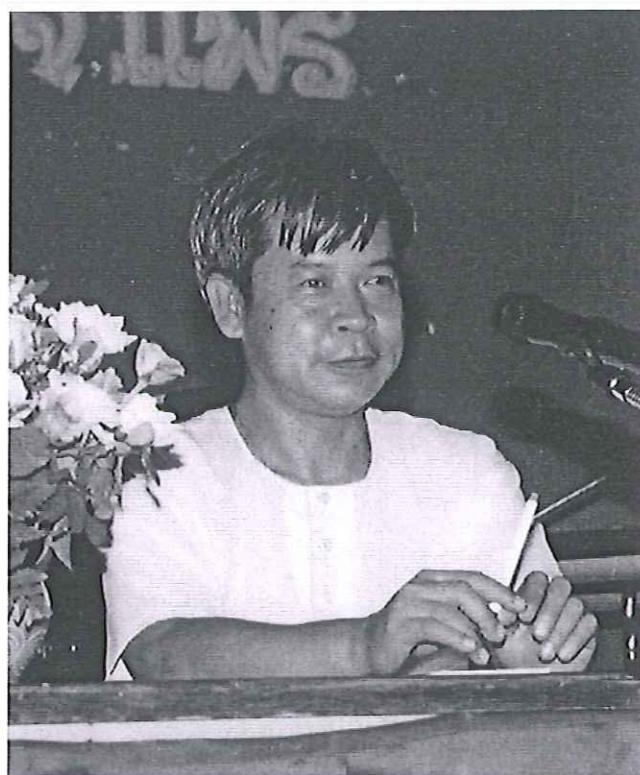

คำประกาศเกียรติคุณ
นายเจริญ มาลาโรจน์
ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์

นายเจริญ มาลาโรจน์ นามปากกา มาลา คำจันทร์ ปัจจุบันอายุ ๖๒ ปี เกิดวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๔๘๕ ที่จังหวัดเชียงราย จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จากโรงเรียนศิริมาตย์เทวี อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย สำเร็จประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นต้น จากวิทยาลัยครุเชียงใหม่ ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (การสอนภาษาไทย) คณ�ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และปริญญาโทศิลปศาสตร์ มหาบัณฑิต (สาขาวารีกภาษาไทย) คณ�โบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร เคยเป็นอาจารย์ในภาควิชา ภาษาไทย คณ�มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ก่อนจะลาออกจาก ทำงานเขียนหนังสืออย่างจริงจังตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นต้นมา

มาลา คำจันทร์ เริ่มเขียนเรื่องสั้นเรื่องแรกใน พ.ศ. ๒๕๑๕ ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๒๑ เขียนเรื่องสั้นชื่อ “เจ้าที่” ได้รับรางวัลจากการเกดจากนิตยสารโลกหนังสือ และได้รับการลงพิมพ์ในหนังสือรวมเรื่องสั้น “วันเวลาที่ผ่านเลย” ร่วมกับนักเขียนคนอื่น มาลา คำจันทร์เขียนนานวนิยายเรื่องแรก ชื่อ “หมู่บ้านอาบจันทร์” ขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๒๑ หลังจากนั้นมีงานเขียนอีกหลายรูปแบบอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน มีนานวนิยายเรื่องสั้น นิทาน สารคดีและเรื่องเล่าจากอดีต และเรื่องแปล นานวนิยายเรื่อง “วิถีคนกล้า” ได้รับการสร้างเป็นภาพยนตร์ และเรื่อง “หุบเขา กินคน” ได้รับการสร้างเป็นละครโทรทัศน์

นายเจริญ มาลาโรจน์ จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
พุทธศักราช ๒๕๕๖

นายเจริญ มาลาโรจน์ (มาลา คำจันทร์)
ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์

ประวัติชีวิตและผลงาน
นายเจริญ มาลาโรจน์
ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์

นายเจริญ มาลาโรจน์ นามปากกา มาลา คำจันทร์ ปัจจุบันอายุ ๖๒ ปี เกิดวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๔๘๕ ที่ตำบล เมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย เป็นบุตรของนายจันทร์ กับนางคำน้อย มีพี่น้องรวม ๗ คน สมรสกับ นางสาวณัฐยารณ์ ไชยหล้า มีบุตร-ธิดา ๒ คน คือ นายรักพล มาลาโรจน์ และนางสาวภิราภรณ์ มาลาโรจน์

ประวัติการศึกษา

เจริญ มาลาโรจน์ ศึกษาขั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๔ ที่โรงเรียนบ้านสันติวัน ขั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-มัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่ โรงเรียนศิริมาตย์เทวี จังหวัดเชียงราย จากนั้นเรียน ปกศ.ชั้นต้น ที่วิทยาลัยครุเชียงใหม่ สำเร็จปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (การสอนภาษาไทย) จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เมื่อ พ.ศ.๒๕๒๐ และปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวรรณศิลป์) จากคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากรเมื่อ พ.ศ.๒๕๒๙

เจริญ มาลาโรจน์ ทำงานเป็นครู อาจารย์ภาษาไทย ดังนี้

พ.ศ.๒๕๑๔-พ.ศ.๒๕๒๙ เป็นครูประถมศึกษา ในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ.๒๕๒๙-พ.ศ.๒๕๓๑ เป็นอาจารย์ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

พ.ศ.๒๕๓๑ เป็นอาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประวัติการสร้างสรรค์งานวรรณกรรม

เจริญ มาลาโรจน์ สนใจด้านการเขียนมาตั้งแต่เป็นนักเรียนขั้นมัธยม งานเขียนในยุคแรกเป็นกลอนแปด ได้แก่ “นิราศพาโง” “นิราศลานนา” และ “นิราศธี” หลังจากนั้นได้เขียน “นิราศพระลอ” ซึ่งพัฒนาการเชิงฉันทลักษณ์จากกลอนแปดมาเป็นโคลง ซึ่งผลงานจากนิราศเหล่านี้เป็นจุดเริ่มต้นที่นำไปสู่ผลงานขั้นสำคัญ คือ “เจ้าจันท์ผอมห้อม” “นิราศพระธาตุอินทร์แขวน” ในเวลาต่อมา ขณะเรียนอยู่ ขั้nmัธยมศึกษา ปีที่ ๒ โรงเรียนศิริมาตย์เทวี เจริญ มาลาโรจน์ ได้รับเลือกเป็นประธานชุมนุมวรรณศิลป์ ของโรงเรียน ได้ทำงานทั้งด้านการเขียนและการจัดกิจกรรมทางวรรณศิลป์ เช่น การจัดกลอนสด และการประกวดกลอน เป็นต้น โดยได้รับความสนับสนุนจากอาจารย์ประสิทธิ์ พลเยี่ยม อาจารย์ที่ปรึกษาของชมรมฯ ประมาณ พ.ศ.๒๕๑๕ เจริญ มาลาโรจน์ ได้เขียนผลงานร้อยแก้วเป็นเรื่องแรก คือเรื่องสั้น “คนผอมยา” ในนามปากกา “ก้าว จันคำน้อย” ซึ่งได้รับการลงพิมพ์ในนิตยสาร ฟ้าเมืองไทย ที่มีอ้างอิง ปัญจพรรค เป็นบรรณาธิการ จากนั้นก็เขียนเรื่องสั้นอีกหลายเรื่องต่อมา การได้ศึกษาวิชาศิลปะการเขียนกับอาจารย์ วิทยา วงศ์ดีไทยที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทำให้รู้หลักการเขียนอย่างเป็นระบบมากขึ้น ในพ.ศ.๒๕๒๑ เรื่องสั้น ชื่อ “เจ้าที” ได้รับรางวัลชื่อการเกตจากนิตยสารโลกหนังสือ ซึ่งมีสุชาติ สวัสดีศรี เป็นบรรณาธิการและได้พิมพ์รวมเล่มร่วมกับนักเขียนคนอื่น ๆ รวม ๒๕ คน ในโลกหนังสือ ฉบับเรื่องสั้น : วันเวลาที่ผ่านเลย ในตอนแรกเจริญ มาลาโรจน์ใช้นามปากกา “คำจันทร์” แต่สุชาติเห็นว่าเข้ากับผู้อื่น จึงเติมคำว่า มาลา ให้

จึงเกิดนามปากกา “มาลา จันทร์” และใช้ต่อเนื่องมาโดยตลอด ในพ.ศ.๒๕๒๓ นานิยายเรื่องแรก “หมู่บ้านอาบจันทร์” ซึ่งเป็นงานเขียนระหว่างที่เป็นครุอยู่โรงเรียนแมวิน จังหวัดเชียงใหม่กีได้รับการพิมพ์รวมเล่ม ทำให้มีกำลังใจในการเขียน และด้วยแรงบันดาลใจที่เกิดจากความคิดที่ว่า “อยากรสึกความรู้สึกนึกคิดต่อสิ่งต่าง ๆ ที่รู้สึกกับมัน กิตติกับมัน”ปัจจุบัน เจริญ มาลาโรจน์ ในนามปากกา “มาลา คำจันทร์” จึงยังมีงานเขียนนานิยายในนิตยสาร ขวัญเรือน และ สกุลไทย และนามปากกาอื่น ๆ เช่น “คำพร หรัณจันทร์” สำหรับ คอลัมน์ “แพงบ้านแพงเมือง” ในนิตยสารขวัญเรือนและ “จุลจักร นันทมาลา” สำหรับคอลัมน์ “ของดีของงาน” ในนิตยสารสกุลไทย “สิทธิ์ชินทัต” สำหรับงานแปล เป็นต้น

กิจกรรมด้านวรรณกรรม

พ.ศ.๒๕๒๙ เป็นผู้ช่วยบรรณาธิการนิตยสารวรรณกรรมรายเดือนถนนหนังสือ

พ.ศ.๒๕๓๓ ก่อตั้งนิตยสารวรรณกรรม Book Review ร่วมกับพี่รache พรหมไส้กี

พ.ศ.๒๕๓๓ ก่อตั้งสำนักพิมพ์คณาธาร

พ.ศ.๒๕๓๕ ก่อตั้งสำนักพิมพ์โล่ห์หาย

ผลงาน

๑. ประเกณวนิยาย จำนวน ๑๗ เล่ม ได้แก่ ไอ้ค้อม (๒๕๒๕) นกแอนฟ้า (๒๕๒๖) วิถีคนกล้า (๒๕๒๗) บ้านไร่ชาด (๒๕๒๘) เจ้าจันท์ผอมห้อม นิราศพระราศอินทร์เขวน (๒๕๓๐) ดงคนดี (๒๕๓๔) เมืองลับแคล (๒๕๓๗) ใต้หล้าฟ้าหลัง (๒๕๔๐) ดาวอุปราช (๒๕๔๑) สร้อยสุคันธา (๒๕๔๓) ไฟรำพรา (๒๕๔๔) นางถ้า (๒๕๔๕) คีตาวุ (๒๕๔๖) หัวใจพระเจ้า (๒๕๔๐) รัญสายฟ้า (๒๕๔๒) ไฟรพิสدار (๒๕๔๓) ลูกข้าวหนึ่ง (๒๕๔๔)

๒. ประเกณวรรณกรรมสำหรับเยาวชน จำนวน ๖ เล่ม ได้แก่ หมู่บ้านอาบจันทร์ (๒๕๒๓) เด็กบ้านดอย (๒๕๒๔) ลูกป้า (๒๕๒๕) เจี้ยวเสือไฟ (๒๕๓๑) หุบเขาภินคน (๒๕๓๒) สิงหนาคา (๒๕๓๔)

๓. ประเกณรวมเรื่องสั้น จำนวน ๕ เล่ม ได้แก่ ทางที่ต้องเดิน (๒๕๒๓) ลมเหนือและป่าหนava (๒๕๒๗) ไฟปรางเทียน (๒๕๓๕) นาคบาร์ก (๒๕๔๔)

๔. ประเกณนิทาน จำนวน ๕ เล่ม ได้แก่ เหรียญเวทมนตร์ (รวมนิทาน) (๒๕๓๔) แพะขาวแพะดำ (นิทานสำหรับเด็กเล็ก) (๒๕๓๕) แม่น้อยตกปลา (นิทานสำหรับเด็กเล็ก) (๒๕๓๕) ฝ้ายร้างเท่ปากบ่อ (นิทานสำหรับเด็กเล็ก) (๒๕๓๕) คันหมายแท่งหอม (รวมนิทาน) (๒๕๔๕)

๕. ประเกณสารคดีและเรื่องเล่าจากอดีต จำนวน ๗ เล่ม ได้แก่ ล้านนาสาย (๒๕๓๕) ตำนานบรรพชน (เรื่องเล่าจากตำนาน) (๒๕๓๗) เรื่องเล่าจากคงลึก (เรื่องเล่าจากคำบอกเล่า) (๒๕๓๘) เล่าเรื่องผีล้านนา (เรื่องเล่าจากคำบอกเล่าและการค้นคว้า) (๒๕๔๕) ตำนานดาวฤกษ์ (ถ่ายทอดจากอักษรพื้นเมือง) (๒๕๔๕) แก้วลอดฟ้า (๒๕๔๘)-ร่มเรือนกาแล (๒๕๕๑)

๖. ประเกณเรื่องแปล จำนวน ๔ เล่ม ได้แก่

- ท้าสู้บนภูสูง (๒๕๓๑) แปลจากเรื่อง Duet in the High Heel ของ Arthur Catheal

- ราชินีหิมะ (ใช้นามปากกา สิทธิ์ชินทัต) (๒๕๓๔) แปลจากเทพนิยายนานาชาติ ของ Andrew Lang

- โยคีวิปริต (ใช้นามปากกา สิทธิ์ ชินทัต) (๒๕๓๔) แปลจากเทพนิยายนานาชาติ ของ Andrew Lang

- เจ้าชายน้อยผจญภัย (ใช้นามปากกา สิทธิ์ ชินทัต) (๒๕๓๔) แปลจากเทพนิยายนานาชาติ ของ Andrew Lang

ผลงานในนามปากกา “มาลา คำจันทร์” ได้รับการสร้างเป็นภาพยินตร์และละครโทรทัศน์ จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

- นวนิยายเรื่อง “วิถีคนกล้า” ได้รับการสร้างเป็นภาพยินตร์ ออกรายใน พ.ศ.๒๕๓๔ ภาพยินตร์เรื่องนี้ได้รับรางวัลพระราชทานพระสุรัสวดี ครั้งที่ ๑๕ รางวัลชมรมวิจารณ์บันเทิง ครั้งที่ ๒ และ รางวัลสหพันธ์ภาพยินตร์แห่งชาติ ครั้งที่ ๑

- เรื่องสั้น “ตูปู่” ได้รับการดัดแปลงเป็นส่วนหนึ่งในภาพยินตร์ “สถานี ๔ ภาค” ออกราย ในพ.ศ.๒๕๔๕

- วรรณกรรมเยาวชนเรื่อง “หุบเขา กินคน” ได้รับการสร้างเป็นละครโทรทัศน์ครั้งแรก ออกรายทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง ๗ สี ใน พ.ศ.๒๕๔๐ และครั้งที่ ๒ ออกรายทางสถานีไทยโทรทัศน์ช่อง ๓ ในพ.ศ.๒๕๔๐

รางวัลและเกียรติคุณที่ได้รับ

๑. รางวัลด้านวรรณกรรม

พ.ศ.๒๕๓๗

- เรื่องสั้น เจ้าที่ ได้รับรางวัลซื่อการเกด จากนิตยสารโลกหนังสือ

- เรื่องสั้น ไปไม่สีเหลือง ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ จากสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย

- วรรณกรรมสำหรับเยาวชน หมู่บ้านอาบจันทร์ ได้รับรางวัลเด่นประเภทบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ

พ.ศ.๒๕๓๙

- วรรณกรรมสำหรับเยาวชน ลูกป่า ได้รับรางวัลเด่นประเภทบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ

พ.ศ.๒๕๓๙

- วรรณกรรมสำหรับเยาวชน เชี้ยวเสือไฟ ได้รับรางวัลเด่นประเภทบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น จากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ และได้รับรางวัล IBBY (International Board of Book for Young People) ประจำปี พ.ศ.๒๕๓๓

พ.ศ.๒๕๓๓

- วรรณกรรมสำหรับเยาวชน หุบเขา กินคน ได้รับรางวัลเด่นประเภทบันเทิงคดีสำหรับเด็ก ก่อนวัยรุ่น จากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ

พ.ศ.๒๕๓๔

- นวนิยาย เจ้าจันทร์ฟมหอม นิราศพระราตรอินทร์hexen ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (จีเรต)

- เรื่องสำหรับเด็ก แมวน้อยตกปลา ได้รับรางวัลดีเด่นประเภทบันเทิงคดีสำหรับเด็ก ประกวดศึกษา จากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ

พ.ศ.๒๕๕๓

- วรรณกรรมสำหรับเด็ก ฟ้ากว้างเท่าปากบ่อ ได้รับรางวัลดีเด่นประเภทบันเทิงคดีสำหรับเด็ก อายุ ๖-๑๑ ปี จากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ

- รวมเรื่องสั้น ไฟฟารางเทียน ได้รับรางวัลชมเชยประเภทเรื่องสั้น จากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ

พ.ศ.๒๕๕๐

- นวนิยาย เมืองลับแล ได้รับรางวัลชมเชยประเภทนวนิยาย จากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ

พ.ศ.๒๕๕๑

- นวนิยาย หัวใจพระเจ้า ได้รับรางวัลชมเชย จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

๒. รางวัลด้านสังคม

พ.ศ.๒๕๕๕ ได้รับรางวัลนักศึกษาเก่าดีเด่น มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ.๒๕๕๗ ได้รับรางวัลผู้อุปถัมภ์มรดกไทยดีเด่น จากคณะกรรมการอนุรักษ์มรดกไทย

พ.ศ.๒๕๕๘ ได้รับรางวัลศิษย์เก่าดีเด่น สถาบันราชภัฏเชียงใหม่

การทำคณประโยชน์เพื่อสังคม

๑. โヨงເຊີຍສືບສາຍກົມືປໍລູງຄູາລ້ານນາ

ใน พ.ศ.๒๕๔๐ นายเจริญ มาลาโรจน์ได้ก่อตั้งและเป็นหัวหน้าศูนย์ “โヨงເຊີຍສືບສານ ກົມືປໍລູງຄູາລ້ານນາ” ซึ่งทำกิจกรรมด้านศิลปะวนธรรมล้านนา และเปิดสอนบางวิชาที่ไม่ได้อยู่ในหลักสูตรของโรงเรียน อาทิ ฟ้อนเจิง หรือฟ่องเชิง (เจิง=เชิง) คือการร่ายรำศิลปะการต่อสู้ของล้านนา การสอนตัวเมือง (อักษรธรรมล้านนา) กวีนิพนธ์ล้านนา เช่น คำวซอ กรรโลง (ໂຄລອງ) เป็นต้น รวมทั้งจัดงาน “ສືບສານລ້ານນາ” ขึ้นเป็นประจำทุกปี ทำให้ปัจจุบันวิชาเหล่านี้ได้ถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรของโรงเรียนในภาคเหนือ

๒. โครงการนิทานล้านทอง

นายเจริญ มาลาโรจน์ยังเป็นที่ปรึกษาโครงการนิทานล้านทอง ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อค้นคว้านิทานล้านนาที่ตกค้างอยู่ในอักษรล้านนา ดังเดิม แล้วนำมาถอดความ และตรวจสอบความถูกต้องก่อนจะแปลออกมารูปภาษาไทยกลาง แล้วเรียบเรียงให้เหมาะสมที่จะใช้สื่อสารกับนักเรียนระดับประถมศึกษา

๓. ໂヨງຂອມພາຍລ້ານນາ

เป็นกิจกรรมที่รู้สึกว่าร่วมกับองค์กรอิสระดำเนินการฟื้นฟูภูมิปัญญาดั้งเดิม เพื่อจัดการกับองค์ความรู้ของท้องถิ่นหรือชุมชน เพื่อสืบทอดความรู้ และนำความรู้เหล่านั้นมาใช้ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมแก่สังคม ซึ่งเจริญ มาลาโรจน์ รับหน้าที่เป็นที่ปรึกษาโครงการ

๔. กลุ่มใบлан

เป็นที่ปรึกษากลุ่มใบланที่ทำกิจกรรมเกี่ยวกับใบлан เช่นช่วยจัดหมวดหมู่ของใบланให้เป็นระบบ ซ้อมแคมรักษาใบланตามวัดต่าง ๆ ให้ความรู้เรื่องกระบวนการทำใบлан จากต้นлан การต้ม การตัด และการจารกลุ่มใบлан ฯลฯ

๕. สถาบันโพธิยาลัย วัดสวนดอก

เป็นที่ปรึกษาสถาบันโพธิยาลัย ซึ่งตั้งขึ้นใน พ.ศ.๒๕๔๔ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานเครือข่ายโครงการวิจัยและพัฒนาของพระสงฆ์ และเป็นแหล่งพัฒนาศักยภาพของพระสงฆ์ในการทำงานวิจัยและพัฒนาชุมชน ตลอดจนประสานความร่วมมือกับสถาบันวิจัยและพัฒนาอื่น ๆ เพื่อพัฒนาโครงการวิจัยของพระสงฆ์ในชุมชนตามหลักพุทธธรรม

วิเคราะห์คุณค่าผลงานวรรณกรรมของมาลา คำจันทร์

ผลงานของมาลา คำจันทร์ ไม่ว่าจะเป็นนวนิยาย เรื่องสั้น วรรณกรรมสำหรับเยาวชน นิทานสารคดี และเรื่องเล่าจากอดีต ทั้งในนามปากกา “มาลา คำจันทร์” และในนามปากกาอื่น ๆ มีความโดดเด่น ในด้านการสะท้อนภาพชีวิตของชาวไทยในภาคเหนือ บนพื้นฐานของความเป็นจริง ถ่ายทอดสีสันและกลิ่นอายห้องถิน พร้อมทั้งสอดแทรกวัฒนธรรม ชนบตรรัมเนียมประเพณี ภาษาถิ่น การแต่งกาย เพลงพื้นบ้าน ความเชื่อ และความรู้ด้านมานุษยวิทยา คติชนวิทยา ธรรมชาติวิทยา ให้เห็นภาพและบรรยายกาศได้อย่างชัดเจนและกลมกลืน ผลงานส่วนใหญ่ยังได้กล่าวถึงปัญหาที่ขาดแคลนและขาดหายในชนบทของภาคเหนือ เช่น เรื่องเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และการดำเนินชีวิต มาลา คำจันทร์ มีความสามารถในการใช้ภาษาที่流利 หลากหลาย สำนวนโน้ทางด้านภาษา มีการผูกประโยค ผสมคำ เล่นเสียง และใช้ลีลาในท่วงทำนองคล้ายบทกวีหรือเพลงพื้นเมือง มีการบรรยายฉากรรัมชาติ เลียนชนบทของกวีโบราณ ทำให้เกิดจินตภาพ และสุนทรียสร รวมทั้งการใช้ภาษาโบราณ ภาษาถิ่น และภาษาพื้นเมือง มาผสมผสานในภาษาเขียน ผลงานของมาลา คำจันทร์ยังแสดงถึงความเชื่อตามคำสอนในพุทธศาสนา เช่นเรื่องกฎแห่งกรรม อนิสังค์ผลบุญ นรกร-สวรรค์ บำบุบุญคุณไทย ชาติภพ

โดยเฉพาะเรื่องศิลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม ใน การดำเนินชีวิต เน้นถึงการให้ความเคารพ เชื่อฟังปิดตามารดาและผู้อาวุโส และสัมพันธภาพระหว่างมนุษย์ ทั้งคนในครอบครัว สมาชิกในสังคมและมิตรภาพระหว่างเพื่อน รวมทั้งคุณลักษณะที่ดีของมนุษย์ เช่น การเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำ และความกล้าหาญ เป็นต้น

กล่าวได้ว่าผลงานของมาลา คำจันทร์มีส่วนกระตุ้นให้คนในภาคเหนือเกิดความสนใจประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ภาษาพื้นเมือง ชนบตรรัมเนียมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่าง กว้างขวาง จนมีโครงการอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมล้านนาเกิดขึ้นหลายโครงการ ขณะเดียวกัน วรรณกรรมสำหรับเยาวชนก็ได้สร้างมโนทัศน์และแรงบันดาลใจที่ดีต่อเยาวชนเป็นอย่างมาก

ปัจจุบัน นายเจริญ มาลาโรจน์ เป็นนักเขียนอิสระ พำนักอยู่ที่บ้านเลขที่ ๕๖ หมู่ ๑๑ ตำบลยุหว่า อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ประภัสสร เสวกุล ผู้เขียน

ประวัติและผลงาน

ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลิปิกร มาแก้ว

ตำแหน่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ ๔ ประจำสาขาวิศลปกรรม

คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ล้านนาเขตพื้นที่พายัพ ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐-๕๓๔๑-๔๒๕๐-๓

- ๒๕๔๙ - ๒๕๕๑ หัวหน้าศูนย์วัฒนธรรม เขตพื้นที่ภาคพายัพ

- ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔ รองผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรมศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา

- ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔ หัวหน้าวิชาเอกศิลปะไทย

- ๒๕๕๒ - ปัจจุบัน ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายศิลปวัฒนธรรม

- ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖ ผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรมศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ที่อยู่ปัจจุบัน เอินศิลป์เจียร่อง ๖๔ หมู่ ๔ ต.baugh คำง อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๓๐

โทรศัพท์ ๐๘- ๗๙๙ ๒-๔๗๓๙

E-mail lipikornart@gmail.com

ประวัติการศึกษา

- โรงเรียนเมธุณิกร ลำพูน

- ปวช. - ปวส. คณะวิชาศิลปกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ

- ปริญญาตรี ศบ. จิตกรรม ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

- ปริญญาโท ศม. ศิลปะไทย คณะจิตกรรมประติมกรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การแสดงผลงานศิลปกรรม

แสดงเดี่ยวศิลปกรรม

๒๕๔๕ ลายคำล้านนา ชุด “พระบู๊” ณ ไร่แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย

๒๕๔๖ ผลงานศิลปะนิพนธ์ปริญญาโท ชุด “มารผลญในลักษณะศิลปะพื้นบ้านล้านนา” ณ วัดยางหลวง อ.แม่แจ่ม เชียงใหม่

๒๕๕๖ ผลงานชุด “ขณะจิตหนึ่ง” พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า กรุงเทพฯ

๒๕๕๖ ผลงานชุด “ขณะจิตหนึ่ง” และ “เสือยันต์ มนตราล้านนา” ณ เอินศิลป์เจียร่อง เชียงใหม่

การแสดงผลงานศิลปกรรมกลุ่มที่สำคัญ ภายในและต่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๙-ปัจจุบัน

- นิทรรศการ ปฏิบัติการหัศนศิลป์นานาชาติ ณ ไร่แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย
- นิทรรศการ ครุศิลป์สร้างสรรค์งานศิลป์กับศิลปินแห่งชาติ ณ สถานกงสุลใหญ่ นครลอสแองเจลีส สหรัฐอเมริกา
- นิทรรศการ Art on Paper ไทย – ออสเตรเลีย หอนิทรรศการศิลป์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- นิทรรศการ 7th International Art Festival and Art Workshop in Thailand ณ วิทยาลัยเพาะช่าง กรุงเทพฯ
- นิทรรศการพุทธศิลป์โลก The International Buddhist Art Gathering 2011 at Bodh Gaya, India
- นิทรรศการพุทธศิลป์โลก The International Buddhist Art Gathering 2011 at Tibet House in New York City.
- นิทรรศการศิลปกรรมสื่อสารสัมพันธ์กลุ่มอาเซียน ครั้งที่ ๑ ณ หอศิลป์สถานอารยธรรมศึกษา โขง-สาละวิน มหาวิทยาลัยเรศวร พิษณุโลก
- นิทรรศการศิลปกรรม ๓๖ ปี ศิลปะไทย “จากรุ่น...สู่รุ่น” ณ PSG Art Gallery คณะจิตกรรมประดิษฐ์และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- นิทรรศการ 8th International Art Festival and Art Workshop in Thailand ณ วิทยาลัยเพาะช่าง กรุงเทพฯ
- นิทรรศการศิลปกรรม Ne'-Na Contemporary Art Space in the Gwangju Biennale ๒๐ ๑ ๒ ประเทศไทย
- สร้างสรรค์ผลงานร่วม “รังผึ้ง” ในวาระครบ ๑๒๐ ปีชาติการ ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี ณ PSG Art Gallery คณะจิตกรรมประดิษฐ์และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- นิทรรศการ 9th International Art Festival and Art Workshop in Thailand ณ วิทยาลัยเพาะช่าง กรุงเทพฯ
- นิทรรศการศิลปกรรม 1st International Art Festival and Art Workshop in Thailand ณ มหาวิทยาลัยเรศวร พิษณุโลก
- นิทรรศการศิลปกรรม 36 year Thai Art Exhibition Anniversary Thai Art Department ณ หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ มูลนิธิธนาคารกรุงเทพ
- นิทรรศการศิลปกรรม ผู้มีผลงานดีเด่น โครงการถ่ายทอดงานศิลป์กับศิลปินแห่งชาติ ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งชาติ กรุงเทพฯ
- นิทรรศการศิลปกรรม “ข้าวศิลป์” ครั้งที่ ๒ ข้าวศิลปะเชียงราย
- นิทรรศการศิลปะ Ne'-Na Contemporary Art Space in the Gwangju Biennale, 2012 Korea
- นิทรรศการศิลปะ Huakrathi Exhibition at RMIT gallery, 2013 Australia

เกียรติประวัติ

- รางวัลที่ ๑ เหรียญทองบัวหลวง ครั้งที่ ๒๕ มูลนิธินาครศรุ่งเทพจำกัดมหานา พ.ศ.๒๕๔๔
- รางวัลดีเด่น ศิลปกรรมพนาโซนิก ครั้งที่ ๑ พ.ศ.๒๕๓๘
- รางวัลที่ ๓ ศิลปกรรมความจริงก้าดี มูลนิธิเพลอกเปรม ติณสูลานนท์ พ.ศ.๒๕๓๙
- รางวัลที่ ๑ การประกวดผลงานศิลปะของกลุ่มล้านนา เชียงใหม่ พ.ศ.๒๕๓๓
- รางวัลชมเชย ศิลปะนำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต บริษัทโตชิบาไทยแลนด์จำกัด พ.ศ.๒๕๓๓
- ศิษย์เก่าดีเด่นคณะวิชาศิลปกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ เชียงใหม่ ประจำปี ๒๕๔๖
- ผู้มีผลงานดีเด่นส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ด้านจิตกรรมล้านนา ศูนย์วัฒนธรรมศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ประจำปี ๒๕๔๗
- รางวัลเชิดชูเกียรติบุคคลผู้มีผลงานดีเด่น ศิลปินพื้นบ้าน จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี ๒๕๔๗ สาขา ทัศนศิลป์ กลุ่มวิจิตรศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม
- ได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนศิลปิน ๑๐ คน ในโครงการ ครุศิลป์สร้างสรรค์ผลงานศิลปะกับศิลปิน-แห่งชาติ ณ สถานกงสุลใหญ่ลอดสแองเจลิส สหรัฐอเมริกา ๒๕๔๗
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านทัศนศิลป์ ศภาณุรัมจังหวัดเชียงใหม่
- รางวัลภูมิแพ่นดินปืนล้านนา ประจำปี ๒๕๔๙ สาขาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผลงานด้านเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมล้านนา

- เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมล้านนา งานนมิโดซูจิพาเลท ณ ประเทศไทยปีปุ่น พ.ศ.๒๕๔๗
- เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมล้านนางานธารมคีตา เมืองเวนคูเวอร์ ประเทศ-canada พ.ศ.๒๕๔๔
- เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมล้านนา ประจำจีน พ.ศ.๒๕๔๔
- เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมล้านนา ประเทศไทยอสเตรีย พ.ศ.๒๕๔๔
- เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมล้านนา ประเทศไทยฟินแลนด์ พ.ศ.๒๕๔๙
- แสดงพิณเปี้ยะ รับเสด็จพระราชินีประเทศไทยเดنمาร์ก และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ณ ໄร์แม่ฟ้าหลวง เชียงราย
- แสดงซีง รับเสด็จตัวริยส์เดน ณ ໄร์แม่ฟ้าหลวง เชียงราย
- แสดงพิณเปี้ยะ บ้านศิลปินแห่งชาติ อาจารย์ถวัลย์ ดัชนี ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งชาติ
- แสดงพิณเปี้ยะ งานเชิดชูเกียรติศิลปินแห่งชาติ เพื่อนตะวัน ถวัลย์ ดัชนี ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งชาติ
- แสดงพิณเปี้ยะ ถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ งานสุริยภูมิจักรวาล ถวัลย์ ดัชนี ศิลปินแห่งชาติ ณ สยามพารากอน กรุงเทพฯ ๒๕๔๕, ๒๕๔๖
- แสดงพิณเปี้ยะ งานประกวดร้องเพลงลูกทุ่งชิงถ้วยพระราชทาน ณ หอประชุมกรมประชาสัมพันธ์
- แสดงงานธรรมคีตานานาชาติ เชียงใหม่

- ร่วมก่อตั้ง กลุ่มลายเมือง เพื่อเผยแพร่ สืบสานศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาล้านนา
 - ผลิตสี/o เทป และ ชีดี พิณเปี้ยะ เครื่องดนตรีโบราณล้านนา ชุด สืบสายลายเมือง
 - ผลิตสี/o เทป นิทานล้านนา โดย โองເໝີນສັບສານກຸມປັບປຸງລ້ານນາ
 - ครູກຸມປັບປຸງແລະທີ່ປະກິດຈາກໂຄງການ “ຫົວໆຄໍາ ລຳແກ້ວ” ໂອງເໝີນສັບສານກຸມປັບປຸງລ້ານນາ ເຊິ່ງໃໝ່
 - ผลงานจิตกรรม “ຂຸນສັ່ງຂານຕໍ່” ປະກອບປັກທຶນລ້ານນາ ສໍານັກສ່າງເສຣິມສິລປະວັດນຮຽມ
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (๒๕๔๔- ๒๕๕๗)

ผลงานด้านการออกแบบ

- ออกแบบพระพุทธธูป ปางเปิดโลก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ออกแบบพระมหาอุปคุต แบบล้านนา
- ออกแบบอินทรนູ່ ແລະ ตราหน้าหมาก พนักงานมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
- ออกแบบโลโก้คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์
- ภาพจิตรกรรมลายคำล้านนา พระราชนเรศวัติพะຍາມังราย ຕິດຕັ້ງໄກຍິນວິທາຮ ວັດຕັ້ນໂຟຣີ
ອ.ໄຊຢປາກຈ.ເຊິ່ງໃໝ່ (๒๕๕๒)
 - ออกแบบลายคำล้านนา ชุดพระพุทธဓามາມຄລ້ານນາ ວັດປ່າແಡດ ອ.ເມືອງ ຈ.ເຊິ່ງໃໝ່ (๒๕๕๔)
 - ออกแบบลายคำອຸໂປສົມໄມ້ສັກທອງ ວັດຮ່າເປີງ ອ.ເມືອງ ຈ.ເຊິ່ງໃໝ່ (๒๕๕๖)
 - ออกแบบບຸບກຄຣອບວໜຮອາສົນ ວັດມහາເພື້ອ ພຸທຮຄຍາ ປະເທດອິນເດີຍ (๒๕๕๕)

สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

๒๐๑๖ กันยายนเดือน ต้านคลังเดือน อ่ามาเดือน จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๑๐๐

โทร/โทรสาร ๐๕๓ - ๗๗๕๕๗๐๐ ๗๗๕๕๘๘๘

เว็บไซต์ www.llac.cmu.ac.th

อีเมลล์ llaccmu@gmail.com llac_cmu@hotmail.com